

JAAAR REKENING 2017

STICHTING VOOR
BEROEPSONDERWIJS
EN VOLWASSENENEDUCATIE
WESTELIJK ZUID-LIMBURG

ROC LEEUWENBORGH

Colofon

Ontwerp & opmaak: Mockus

i.s.m. PR&C ROC Leeuwenborgh

Redactie: Financieel Economische Zaken (FEZ)

Drukwerk: ANDI Druk Beek

4 juni 2018

INHOUD

Jaarrekening 2017

2	Bestuursverslag
3	Geconsolideerde balans per 31 december 2017
5	Geconsolideerde staat van baten en lasten 2017
6	Geconsolideerd kasstroomoverzicht 2017
7	Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling behorend bij de geconsolideerde jaarrekening
15	Toelichting op de geconsolideerde balans
21	Financiële instrumenten en risicobeheer
22	Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen
23	Toelichting op de geconsolideerde staat van baten en lasten
30	Overzicht geormerkte doelsubsidies OCW en LNV G1 , G2 (G2-A)
31	Overzicht geormerkte doelsubsidies OCW en LNV G2 (G2-B)
32	Enkelvoudige balans per 31 december 2017
34	Enkelvoudige staat van baten en lasten 2017
35	Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling behorend bij de enkelvoudige balans
36	Toelichting op de enkelvoudige balans
44	Toelichting op de enkelvoudige staat van baten en lasten
49	Overige gegevens
49	Statutaire bepaling omtrent resultaatbestemming
50	Gegevens rechtspersoon
51	Controleverklaring

Bestuursverslag

Het bestuursverslag wordt separaat opgesteld.

Geconsolideerde balans per 31 december 2017 (na resultaatbestemming)

ACTIVA	31-dec-17		31-dec-16	
	€	€	€	€
Vaste activa				
Immateriële vaste activa (1)				
Software	<u>542.399</u>		<u>616.354</u>	
		542.399		616.354
Materiële vaste activa (2)				
-Gebouwen en terreinen	29.106.071		30.266.810	
-Inventaris en apparatuur	4.152.824		3.930.289	
-Andere vaste bedrijfsmiddelen	11.824		18.983	
-Materiële vaste activa in ontwikkeling	<u>0</u>		<u>7.305</u>	
		33.270.719		34.223.387
Financiële vaste activa (3)	<u>73.351</u>		<u>73.351</u>	
		73.351		73.351
Totaal vaste activa		33.886.469		34.913.092
Vlottende activa				
Vorraden (4)	<u>38.778</u>		<u>39.189</u>	
		38.778		39.189
Vorderingen (5)				
-Debiteuren	1.649.209		1.411.635	
-Studenten	185.600		143.538	
-Overlopende activa	<u>1.689.576</u>		<u>2.809.412</u>	
		3.524.385		4.364.585
Liquide middelen (6)	<u>9.142.463</u>		<u>7.699.837</u>	
		9.142.463		7.699.837
Totaal vlottende activa		12.705.626		12.103.611
Totaal ACTIVA		<u>46.592.095</u>		<u>47.016.703</u>

Geconsolideerde balans per 31 december 2017

PASSIVA	31-dec-17		31-dec-16	
	€	€	€	€
Eigen Vermogen (7)				
-Algemene reserve publiek	27.461.577		26.259.321	
-Algemene reserve privaat	<u>1.347.802</u>		<u>1.347.200</u>	
		28.809.379		27.606.521
Voorzieningen (8)				
-Voorziening jubileum	817.716		835.587	
-Voorziening wachtgeld	401.826		305.650	
-Voorziening seniorenverlof	771.340		310.000	
-Voorziening langdurig zieken	288.106		350.000	
-Voorziening groot onderhoud	1.859.826		2.140.138	
-Voorziening asbest	<u>341.283</u>		<u>676.909</u>	
		4.480.097		4.618.284
Langlopende schulden (9)				
-Ministerie van Financiën	<u>0</u>		<u>1.666.665</u>	
		0		1.666.665
Kortlopende schulden (10)				
-Ministerie van Financiën	1.666.665		1.666.667	
-Vooruitgefactureerde en -ontvangen termijnen projecten	2.065.756		2.165.508	
-Crediteuren	1.486.540		1.490.040	
-Schulden aan gemeenten	3.600		18.252	
-Belastingen, soc. verzekeringswetten	2.305.265		2.188.981	
-Schulden inzake pensioenen	600.680		554.667	
-Overlopende passiva	<u>5.174.113</u>		<u>5.041.118</u>	
		13.226.639		13.125.233
Totaal PASSIVA		<u>46.592.095</u>		<u>47.016.703</u>

Geconsolideerde staat van baten en lasten 2017

	Exploitatie 2017		Begroting 2017		Exploitatie 2016	
	€	€	€	€	€	€
Baten						
Rijksbijdragen (11)	60.367.090		57.838.292		58.007.328	
Overige overheidsbijdragen en subsidies (12)	1.266.531		1.200.000		1.253.749	
College-, cursus-, les-, en examengelden (13)	1.348.421		1.065.082		1.221.683	
Baten werk in opdracht van derden (14)	3.116.961		2.863.131		3.023.792	
Overige baten (15)	<u>1.631.379</u>		<u>1.482.502</u>		<u>1.700.198</u>	
Totaal baten		67.730.382		64.449.007		65.206.750
Lasten						
Personeelslasten (16)	51.810.281		52.801.489		49.089.188	
Afschrijvingslasten (17)	2.754.261		3.074.665		2.795.587	
Huisvestingslasten (18)	3.966.323		4.816.890		5.122.309	
Overige lasten (19)	<u>7.879.324</u>		<u>7.684.425</u>		<u>7.083.684</u>	
Totaal lasten		<u>66.410.189</u>		<u>68.377.469</u>		<u>64.090.768</u>
Saldo baten en lasten		1.320.193		-3.928.462		1.115.982
Financiële baten en lasten						
Financiële baten en lasten (20)		<u>-117.335</u>		<u>-117.840</u>		<u>-166.813</u>
Resultaat		<u>1.202.858</u>		<u>-4.046.302</u>		<u>949.169</u>
Totaal resultaat		<u>1.202.858</u>				<u>949.169</u>
Resultaatbestemming:						
- Toename van Algemene reserve	1.202.858					

Geconsolideerd kasstroomoverzicht 2017 (Bedragen in € 1.000)

Kasstroom uit operationele activiteiten	2017		2016	
	€	€	€	€
Saldo baten en lasten		1.320		1.116
Aanpassingen voor:				
- Afschrijvingen (17)	2.754		2.589	
- Mutaties voorzieningen (8)	<u>-138</u>		<u>182</u>	
		2.616		2.771
Veranderingen in vlottende middelen:				
- Voorraden (4)	0		7	
- Vorderingen (5)	840		-569	
- Kortlopende schulden (10)	<u>177</u>		<u>610</u>	
		1.017		48
Interest (20):				
Ontvangen interest	1		5	
Betaalde interest	<u>-117</u>		<u>-172</u>	
		-116		-167
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten		<u>4.837</u>		<u>3.768</u>
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investerings immateriële vaste activa (1)	-91		-273	
Investerings materiële vaste activa (2)	-1.637		-797	
Desinvesteringen in materiële vaste activa (2)	<u>0</u>		<u>215</u>	
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten		-1.728		-855
Kasstroom uit financieringsactiviteiten				
Aflossing langlopende schulden (9)	<u>-1.667</u>		<u>-1.666</u>	
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten		-1.667		-1.666
Mutatie geldmiddelen		<u>1.442</u>		<u>1.247</u>
Beginstand geldmiddelen	7.700		6.453	
Mutatie geldmiddelen	<u>1.442</u>		<u>1.247</u>	
Eindstand geldmiddelen (6)		<u>9.142</u>		<u>7.700</u>

Een bedrag ad € 71.101 is op een aparte bankrekening gestort bij wijze van waarborg voor de huurverplichting van het pand aan de Horsterweg ad € 70.000. In de onderhavige jaarrekening wordt deze gepresenteerd onder de overige vorderingen. In de jaarrekening 2016 is deze gepresenteerd onder de liquide middelen. De vergelijkende cijfers zijn in verband hiermee aangepast.

Grondslagen voor de waardering en resultaatbepaling behorend bij de geconsolideerde jaarrekening

Algemeen

Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Juridische vorm en voornaamste activiteiten

De Stichting voor Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie Westelijk Zuid-Limburg is een Regionaal Opleidingen Centrum voor beroepsonderwijs en volwasseneneducatie in het westelijk deel van Zuid-Limburg. Vanuit locaties in de regio's Sittard-Geleen, Maastricht en Venlo biedt de stichting een breed pakket opleidingen aan in de Beroeps Opleidende Leerweg (BOL) en Beroeps Begeleidende Leerweg (BBL).

De stichting is statutair gevestigd te Sittard en onder nummer 41074030 ingeschreven in het handelsregister bij de Kamer van Koophandel.

Toegepaste standaarden

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs (Rjo). In deze regeling is bepaald dat de bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving met in het bijzonder RJ660 Onderwijsinstellingen van toepassing zijn.

Verslaggevingsperiode

De jaarrekening heeft betrekking op de verslaggevingsperiode 1 januari 2017 tot en met 31 december 2017.

Vergelijkende cijfers

De cijfers over 2016 zijn geherrubriceerd teneinde vergelijkbaarheid met 2017 mogelijk te maken. Het betreft de volgende herrubriceringen:

- een bedrag ad € 71.101 is geherrubriceerd van de liquide middelen naar de financiële vaste activa.
- een bedrag ad € 192.400 is geherrubriceerd van de geoormerkte OCW subsidies naar de Rijksbijdragen. Deze herrubricering vindt plaats binnen dezelfde categorie (Rijksbijdragen).
- een bedrag ad € 305.028 is geherrubriceerd van de overige personele lasten naar de lonen en salarissen. Deze herrubricering vindt plaats binnen dezelfde categorie (Personeelslasten).

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken

van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft. De waarderingsgrondslagen van de voorziening groot onderhoud zijn naar de mening van het management het meest kritisch voor het weergeven van de financiële positie en vereisen schattingen en veronderstellingen.

Grondslagen voor de consolidatie

In de geconsolideerde jaarrekening zijn de financiële gegevens van Stichting voor Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie Westelijk Zuid-Limburg en haar groepsmaatschappijen waarover overheersende zeggenschap kan worden uitgeoefend dan wel waarover de centrale leiding bestaat opgenomen.

Groepsmaatschappijen zijn deelnemingen, waarin de stichting een meerderheidsbelang heeft, of waarin op een of andere wijze een beleidsbepalende invloed kan worden uitgeoefend. Bij de bepaling of beleidsbepalende invloed kan worden uitgeoefend, worden financiële instrumenten betrokken die potentiële stemrechten bevatten en zodanig kunnen worden uitgeoefend dat ze daardoor de stichting meer of minder invloed verschaffen.

Nieuw verworven deelnemingen worden in de consolidatie betrokken, vanaf het tijdstip waarop beleidsbepalende invloed kan worden uitgeoefend. Afgestoten deelnemingen worden in de consolidatie betrokken tot het tijdstip van beëindiging van deze invloed.

Consolidatiemethode

De posten in de geconsolideerde jaarrekening worden opgesteld volgens uniforme grondslagen van waardering en resultaatbepaling van de groep.

In de geconsolideerde jaarrekening zijn de onderlinge schulden, vorderingen en transacties geëlimineerd. Tevens zijn de resultaten op onderlinge transacties tussen groepsmaatschappijen geëlimineerd voor zover de resultaten niet door transacties met derden buiten de groep zijn gerealiseerd en er geen sprake is van een bijzondere waardevermindering. Bij een transactie waarbij de rechtspersoon een niet 100%-belang heeft in de verkopende groepsmaatschappij, wordt de eliminatie uit het groepsresultaat pro rato toegerekend aan het minderheidsbelang op basis van het aandeel van de minderheid in de verkopende groepsmaatschappij. De groepsmaatschappijen zijn integraal geconsolideerd.

Voor een overzicht van de geconsolideerde groepsmaatschappijen wordt verwezen naar de toelichting op de enkelvoudige balans.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en resultaatbepaling behorend bij de geconsolideerde jaarrekening

Algemeen

De grondslagen, die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling, zijn gebaseerd op historische kosten. Voor zover niet anders is vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen historische kostprijs.

Een actief wordt in de balans opgenomen als het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de stichting zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen als het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans als een transactie (met betrekking tot het actief of de verplichting) niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting. Dergelijke transacties geven evenmin aanleiding tot het verantwoorden van resultaten. Bij de beoordeling of er sprake is van een belangrijke verandering in de economische realiteit wordt uitgegaan van de economische voordelen en risico's die zich naar alle waarschijnlijkheid in de praktijk zullen voordoen, en niet van voordelen en risico's waarvan redelijkerwijze niet te verwachten is dat zij zich voordoen.

Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen. De resultaten van de transactie worden in dat geval direct in de winst-en-verliesrekening opgenomen, rekening houdend met eventuele voorzieningen die dienen te worden getroffen in samenhang met de transactie.

Indien de weergave van de economische realiteit ertoe leidt dat activa in de balans worden opgenomen, waarvan de rechtspersoon niet het juridisch eigendom bezit, wordt dit feit vermeld.

Baten worden in de staat van baten en lasten opgenomen als een vermeerdering van het economische potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt als een vermindering van economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

De opbrengsten en kosten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, wat tevens de functionele valuta is van de stichting.

Transacties in vreemde valuta

Transacties luidende in vreemde valuta worden in de betreffende functionele valuta van de organisatie omgerekend tegen de geldende wisselkoers per transactiedatum. In vreemde valuta luidende monetaire activa en verplichtingen worden per balansdatum in de functionele valuta omgerekend tegen de op die datum geldende wisselkoers.

Valutakoersverschillen die voortkomen uit de afwikkeling van monetaire posten, dan wel voortkomen uit de omrekening van monetaire posten in vreemde valuta, worden verwerkt in de staat van baten en lasten in de periode dat zij zich voordoen. Niet-monetaire activa en passiva in vreemde valuta die tegen historische kostprijs worden opgenomen, worden in euro's omgerekend tegen de geldende wisselkoersen per transactiedatum. Gedurende het verslagjaar hebben geen significante transacties in vreemde valuta plaatsgevonden.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten in het algemeen investeringen in aandelen en obligaties, handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, afgeleide financiële instrumenten (derivaten), handelsschulden en overige te betalen posten. In de jaarrekening zijn de volgende categorieën financiële instrumenten opgenomen: overige vorderingen, geldmiddelen, overige financiële verplichtingen.

Er wordt geen gebruik gemaakt van in contracten besloten afgeleide financiële instrumenten. Daarnaast zijn er geen financiële instrumenten die zijn verworven/aangegaan met als doel het instrument op korte termijn te verkopen.

Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, waarbij (dis)agio en de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen. Indien echter financiële instrumenten bij de vervolgwaardering worden gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de staat van baten en lasten, worden direct toerekenbare transactiekosten bij de eerste waardering direct verwerkt in de staat van baten en lasten.

Na de eerste opnamen worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd.

Overige vorderingen

Overige vorderingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve-rentemethode, verminderd met bijzondere waardeverminderingverliezen. Doorgaans betreft dit de nominale waarde.

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van effectieve-rentemethode. Doorgaans betreft dit de nominale waarde. De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder kortlopende schulden.

Bijzondere waardevermindering financiële activa

Een financieel actief dat niet wordt gewaardeerd tegen (1) reële waarde met waardewijzigingen in de staat van baten en lasten of (2) geamortiseerde kostprijs of lagere marktwaarde, wordt op iedere verslagdatum beoordeeld om te bepalen of er objectieve aanwijzingen bestaan dat het actief een bijzondere waardevermindering heeft ondergaan. Een financieel actief wordt geacht onderhevig te zijn aan een bijzondere waardevermindering indien er objectieve aanwijzingen zijn dat na de eerste opname van het actief zich een gebeurtenis heeft voorgedaan die een negatief effect heeft op de verwachte toekomstige kasstromen van dat actief en waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt.

Objectieve aanwijzingen dat financiële activa onderhevig zijn aan een bijzondere waardevermindering omvatten het niet nakomen van betalingsverplichtingen en achterstallige betalingen door een debiteur, herstructurering van een aan de stichting toekomend bedrag onder voorwaarden die de stichting anders niet zou hebben overwogen, aanwijzingen dat een debiteur of emittent failliet zal gaan, en het verdwijnen van een actieve markt voor een bepaald effect.

Aanwijzingen voor bijzondere waardeverminderingen van vorderingen die door de stichting worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs worden zowel op het niveau van specifieke activa als op collectief niveau in aanmerking genomen. Van afzonderlijk belangrijke vorderingen wordt beoordeeld of deze individueel onderhevig zijn aan bijzondere waardevermindering. Van afzonderlijk belangrijke vorderingen die niet individueel onderhevig zijn gebleken aan bijzondere waardevermindering en van afzonderlijk niet belangrijke vorderingen wordt collectief beoordeeld of deze onderhevig zijn aan bijzondere waardevermindering, dit door samenvoeging van vorderingen met vergelijkbare risicokenmerken.

Een bijzonder waardeverminderingverlies met betrekking tot een op geamortiseerde kostprijs (doorgaans nominale waarde) gewaardeerd financieel actief wordt berekend als het verschil tussen de boekwaarde en de contante waarde van de verwachte toekomstige kasstromen, gediscoteerd tegen de oorspronkelijk effectieve rente van het actief.

Verliezen worden opgenomen in de staat van baten en lasten. Rente op het aan een bijzondere waardevermindering onderhevige actief blijft verantwoord worden via de oprenting van het actief met de oorspronkelijke actieve rente van het actief.

Als in een latere periode de waarde van het actief, onderhevig aan een bijzondere waardevermindering, stijgt en het herstelobjectief in verband kan worden gebracht met een gebeurtenis die plaatsvond na de opname van het bijzondere waardeverminderingverlies, wordt het bedrag uit hoofde van het herstel (tot maximaal de oorspronkelijke kostprijs) opgenomen in de staat van baten en lasten.

Saldering van financiële instrumenten

Een financieel actief en een financiële verplichting worden gesaldeerd als de stichting beschikt over een deugdelijk juridisch instrument om het financiële actief en de financiële verplichting gesaldeerd af te wikkelen en de stichting het stellige voornemen heeft om het saldo als zodanig netto of simultaan af te wikkelen.

Als er sprake is van een overdracht van een financieel actief dat niet voor verwijdering uit de balans in aanmerking komt, wordt het overgedragen actief en de daarmee samenhangende verplichting niet gesaldeerd.

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs, verminderd met cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen.

De uitgaven na eerste verwerking van een gekocht of zelf vervaardigd immaterieel vast actief worden toegevoegd aan de verkrijgings- of vervaardigingsprijs als het waarschijnlijk is dat de uitgaven zullen leiden tot een toename van de verwachte toekomstige economische voordelen en de uitgaven en de toerekening aan het actief op betrouwbare wijze kunnen worden vastgesteld. Als niet wordt voldaan aan de voorwaarden voor activering worden de uitgaven verantwoord als kosten in de staat van baten en lasten. De grondslagen voor de vaststelling en verwerking van bijzondere waardeverminderingen zijn opgenomen onder het hoofd Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa.

Kosten van verwerving ter zake van concessies, vergunningen en rechten van intellectuele eigendom
Kosten van verwerving ter zake van concessies, vergunningen en rechten van intellectuele eigendom, in dit geval software, worden gewaardeerd tegen aanschafprijs, verminderd met cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen. Het geactiveerde bedrag wordt volgens de lineaire methode afgeschreven gedurende de 5- jarige verwachte gebruiksduur.

Materiële vaste activa

De gebouwen en terreinen, inventaris en apparatuur en andere vaste bedrijfsmiddelen worden gewaardeerd tegen hun kostprijs verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen.

De kostprijs van de genoemde activa bestaat uit de verkrijgings- of vervaardigingsprijs en overige kosten om de activa op hun plaats en in de staat te krijgen noodzakelijk voor het beoogde gebruik.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage van de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de gebruiksduur. Op terreinen en materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering wordt niet afgeschreven. Afschrijving start op het moment dat een actief beschikbaar is voor het beoogde gebruik en wordt beëindigd bij buitengebruikstelling of bij desinvestering.

De volgende afschrijvingspercentages worden hierbij gehanteerd:

- Gebouwen: tussen de 2 en 4%;
- Inventaris en apparatuur: tussen de 6 en 20%;
- Andere vaste bedrijfsmiddelen: 10%.

Onderhoudsuitgaven worden slechts geactiveerd als zij de gebruiksduur van het object verlengen en/of leiden tot toekomstige prestatie-eenheden met betrekking tot het object. Ter zake van verwachte kosten van periodiek groot onderhoud aan gebouwen, installaties e.d. wordt een voorziening gevormd. Zie hiervoor de grondslag onder het hoofd Voorzieningen.

Eventuele investeringssubsidies worden in mindering gebracht op betreffende activa en afgeschreven volgens de lineaire methode evenredig aan de afschrijving van het betreffende actief.

Buiten gebruik gestelde activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere opbrengstwaarde.

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

Voor materiële en immateriële vaste activa wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat deze activa onderhevig zijn aan bijzondere waardeverminderingen. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde. Als het niet mogelijk is de realiseerbare waarde te schatten voor individueel actief, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort.

Wanneer de boekwaarde van een actief (of kasstroomgenererende eenheid) hoger is dan de realiseerbare waarde wordt een bijzonder waardeverminderingsverlies verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde. Indien sprake is van een bijzonder waardeverminderingsverlies van een kasstroomgenererende eenheid, wordt het verlies allereerst toegerekend aan goodwill die is toegerekend aan de kasstroomgenererende eenheid. Een eventueel restant verlies wordt toegerekend aan de andere activa van de eenheid naar rato van hun boekwaarden.

Verder wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er enige indicatie is dat een in eerdere jaren verantwoord bijzonder waardeverminderingsverlies is verminderd. Als een dergelijke indicatie aanwezig is, wordt de realiseerbare waarde van het betreffend actief (of kasstroomgenererende eenheid) geschat.

Terugneming van een eerder verantwoord bijzonder waardeverminderingsverlies vindt alleen plaats als sprake is van een wijziging van de gehanteerde schattingen bij het bepalen van de realiseerbare waarde sinds de verantwoording van het laatste bijzonder waardeverminderingsverlies. In dat geval wordt de boekwaarde van het actief (of kasstroomgenererende eenheid) opgehoogd tot de geschatte realiseerbare waarde, maar niet hoger dan de boekwaarde die bepaald zou zijn (na afschrijvingen) als in voorgaande jaren geen bijzonder waardeverminderingsverlies voor het actief (of kasstroomgenererende eenheid) zou zijn verantwoord.

Vervreemding van vaste activa

Voor verkoop beschikbare vaste activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere opbrengstwaarde.

Financiële vaste activa

Deelnemingen met invloed van betekenis

Deelnemingen waarin invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd tegen de vermogensmutatiemethode op basis van de nettovermogenswaarde. Indien waardering tegen nettovermogenswaarde niet kan plaatsvinden doordat de hiervoor benodigde informatie niet kan worden verkregen, wordt de deelneming gewaardeerd volgens het zichtbaar eigen vermogen.

Bij de vaststelling of er sprake is van een deelneming waarin de onderneming invloed van betekenis uitoefent op het zakelijke en financiële beleid, wordt het geheel van feitelijke omstandigheden en contractuele relaties (waaronder eventuele potentiële stemrechten) in aanmerking genomen.

Bij de bepaling van de nettovermogenswaarde worden de waarderinggrondslagen van de stichting gehanteerd.

Indien de deelnemende rechtspersoon een actief of passief overdraagt aan een deelneming die volgens de vermogensmutatiemethode wordt gewaardeerd, wordt de winst of het verlies voortvloeiend uit deze overdracht naar rato van het relatieve belang dat derden hebben in de deelnemingen verwerkt (proportionele resultaatsbepaling). Een verlies dat voortvloeit uit de overdracht van vlottende activa of een bijzondere waardevermindering van vaste activa wordt wel volledig verwerkt. Resultaten op transacties waarbij overdracht van activa en passiva tussen de stichting en haar deelnemingen en tussen deelnemingen onderling heeft plaatsgevonden, worden geëlimineerd voor zover deze als niet gerealiseerd kunnen worden beschouwd. De stichting realiseert de geëlimineerde winst als gevolg van verkoop aan derden, afschrijvingen of door middel van het verantwoord van een bijzondere waardevermindering door de desbetreffende deelneming.

Deelnemingen met een negatieve nettovermogenswaarde worden op nihil gewaardeerd. Als de organisatie garant staat voor de schulden van de betreffende deelneming, wordt een voorziening gevormd. Bij deze waardering worden ook langlopende vorderingen op de deelnemingen meegenomen die feitelijk moeten worden gezien als onderdeel van de netto-investering. Dit betreft met name leningen waarvan de afwikkeling in de nabije toekomst niet is gepland en niet waarschijnlijk is. Een aandeel in de winst van de deelneming in latere jaren wordt pas verwerkt als en voor zover het cumulatieve niet verwerkte aandeel in het verlies is ingelopen.

Deelnemingen zonder invloed van betekenis

Deelnemingen waarin geen invloed van betekenis wordt uitgeoefend, worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of lagere realiseerbare waarde. Indien sprake is van een stellig voornemen tot afstoting vindt waardering plaats tegen de eventuele lagere verwachte opbrengstwaarde. Indien de stichting een actief of passief overdraagt aan een deelneming die wordt gewaardeerd op verkrijgingsprijs of actuele waarde, wordt de winst of het verlies voortvloeiend uit deze overdracht direct en volledig in de geconsolideerde staat van baten en lasten verwerkt, tenzij de winst op de overdracht in wezen niet is gerealiseerd.

Voorraden

De voorraden worden gewaardeerd tegen kostprijs of lagere opbrengstwaarde. De kostprijs bestaat uit de verkrijgingsprijs, vermeerderd met overige kosten om de voorraden op hun huidige plaats en in hun huidige staat te brengen. De opbrengstwaarde is gebaseerd op de meest betrouwbare schatting van het bedrag dat de voorraden maximaal zullen opbrengen, onder aftrek van nog te maken kosten. De verkrijgingsprijs, gebaseerd op basis van de 'first-in, first-out' (FIFO)-methode, omvat de inkoopprijs en bijkomende kosten, zoals invoerrechten, transportkosten en andere kosten die direct kunnen worden toegerekend aan de verwerving van voorraden.

Handelskortingen, rabatten en soortgelijke (te) ontvangen vergoedingen met betrekking tot de inkoop van voorraden worden in mindering gebracht op de verkrijgingsprijs.

Vorderingen

Hier wordt verwezen naar de grondslagen inzake financiële instrumenten.

Liquide middelen

Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Indien liquide middelen niet ter vrije beschikking staan, wordt hiermee rekening gehouden bij de waardering. Liquide middelen die naar verwachting langer dan 12 maanden niet ter beschikking staan van de onderneming, worden gerubriceerd als financiële vaste activa.

Eigen vermogen

Onder het eigen vermogen worden de algemene reserves, de bestemmingsreserves en de bestemmingsfondsen gepresenteerd. De algemene reserve bestaat uit de reserves, die ter vrije beschikking staan van het Bestuur. Indien een beperkte bestedingsmogelijkheid door de organisatie is aangebracht, dan is het aldus afgezonderde deel van het eigen vermogen aangeduid als bestemmingsreserve. Indien de beperkte bestedingsmogelijkheid door derden is aangebracht, dan wordt dit deel aangemerkt als bestemmingsfonds. De Stichting voor Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie Westelijk Zuid-Limburg beschikt niet over bestemmingsfondsen en -reserves.

In de jaarrekening heeft daarnaast ook segmentatie plaatsgevonden van de algemene reserve in een publiek en een privaat deel. Het private deel is bestemd voor financiering van projecten, waarvoor geen publieke middelen beschikbaar zijn.

Voorzieningen

Een voorziening wordt op de balans opgenomen, indien sprake is van een verplichting (in rechte afdwingbaar of feitelijk), die het gevolg is van een gebeurtenis uit het verleden, waarvan het waarschijnlijk is, dat voor afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen benodigd is en waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt. Vrijvallen uit en dotaties aan de voorzieningen vinden plaats ten gunste of ten laste van de staat van baten en lasten.

Voorzieningen worden gewaardeerd tegen nominale waarde, van de beste schattingen van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen en verliezen af te wikkelen. Indien het effect van tijdswaarde materieel is worden voorzieningen tegen contante waarde van de verwachte uitgaven gewaardeerd.

Voorziening jubileum

Ten aanzien van de verplichting om toekomstige jubileum-uitkeringen te betalen is in de jaarrekening een voorziening jubileum gevormd. De voorziening betreft het geschatte bedrag van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen. De jubileumregeling is gebaseerd op de CAO BVE (uitkeringen bij 25-jarig respectievelijk 40 jarig onderwijsjubileum). In de berekening van de jubileumvoorziening is rekening gehouden met vertrekken en toekomstige salarisgroei. De voorziening is opgenomen tegen de contante waarde op basis van een disconteringsvoet van 2%. De disconteringsvoet is gebaseerd op de wettelijke rente van toepassing op het verslagjaar. Deze voorziening heeft een overwegend langlopend karakter.

Voorziening wachtgeld

In verband met wachtgeldverplichtingen is een voorziening Wachtgeld gevormd. Deze is gebaseerd op de uitkeringsgegevens van UWV en WWplus. Voor het bepalen van de hoogte van de voorziening is verder uitgegaan van de maximale uitkeringstermijn. De voorziening is opgenomen tegen de contante waarde op basis van een disconteringsvoet van 2%. De disconteringsvoet is gebaseerd op de wettelijke rente van toepassing op het verslagjaar. De voorziening heeft een overwegend langlopend karakter.

Voorziening seniorenverlof

In de CAO BVE is opgenomen dat medewerkers, zodra ze aan bepaalde criteria voldoen, recht hebben op seniorenverlof. Deze voorziening betreft de medewerkers die seniorenverlof hebben opgenomen of aangevraagd, conform de regeling zoals ingegaan per 01-08-2014. Bij de berekening is uitgegaan van de bepalingen inzake een eigen bijdrage van medewerkers en een jaarlijkse salarisindexatie van 1,5%. De voorziening is gewaardeerd op de contante waarde op basis van een disconteringsvoet van 2% (wettelijke rente van toepassing op het verslagjaar).

Voorziening langdurig zieken

De voorziening voor langdurig zieken dient ter dekking van toekomstige doorbetalingsverplichtingen aan langdurig zieke werknemers. Deze is gebaseerd op de medewerkers die per ultimo boekjaar tussen de een en twee jaar ziek zijn. Hierbij is rekening gehouden met de werkelijke loonkosten van het betreffende jaar, geïndexeerd met een salarisgroei van 1,5%. Bij het bepalen van de hoogte van de voorziening wordt het deelherstelpercentage als volgt meegenomen: bij een deelherstelpercentage lager dan 45%, wordt 70% van het salaris doorbetaald. Deze 70% wordt in de voorziening opgenomen.

Bij een deelherstelpercentage hoger dan 50%, wordt 100% van het salaris doorbetaald. In de voorziening wordt de 100% salarisdoorbetaling verminderd met het salaris behorende bij het deelherstelpercentage.

De te betalen loonkosten na twee jaar zijn verzekerd en derhalve niet in de voorziening meegenomen. De voorziening is gewaardeerd op de contante waarde op basis van een disconteringsvoet van 2% (wettelijke rente van toepassing op het verslagjaar).

Voorziening asbest

In 2012 is een voorziening asbest gevormd ten behoeve van de sanering van asbest, die verricht dient te worden op enkele onderwijslocaties van ROC Leeuwenborgh. De hoogte van de voorziening is gebaseerd op de kostenraming om de asbest te verwijderen en waardering vindt plaats op basis van nominale waarde.

Voorziening groot onderhoud

Een voorziening wordt gevormd voor de verwachte kosten van periodiek groot onderhoud aan panden, installaties e.d. op basis van het geschatte bedrag van het groot onderhoud en de periode tussen de werkzaamheden voor groot onderhoud. De uitgaven van groot onderhoud worden ten laste van de onderhoudsvoorziening gebracht indien en voor zover die is gevormd voor de beoogde kosten. Indien de kosten van groot onderhoud uitgaan boven de boekwaarde van de voor het desbetreffende actief aangehouden voorziening, komen de (meer)kosten ten laste van de staat van baten en lasten. De voorziening voor onderhoudskosten is overwegend langlopend en wordt nominaal gewaardeerd.

Langlopende schulden

Hier wordt verwezen naar de grondslagen inzake financiële instrumenten.

Kortlopende schulden

Hier wordt verwezen naar de grondslagen inzake financiële instrumenten.

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling geconsolideerde jaarrekening

Personeelsbeloningen/Pensioenen

De beloningen van het personeel worden als last in de staat van baten en lasten verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting in de balans opgenomen. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door de stichting.

Indien een beloning wordt betaald, waarbij geen rechten worden opgebouwd (bijvoorbeeld doorbetaling in geval van ziekte) worden de verwachte lasten verantwoord in de periode waarover deze beloning is verschuldigd.

Voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen (inclusief ontslagvergoedingen) aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte wordt een voorziening opgenomen.

De verantwoorde verplichting betreft de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichting op balansdatum af te wikkelen. De beste schatting is gebaseerd op contractuele afspraken met personeelsleden (CAO en individuele arbeidsovereenkomsten). Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht.

Voor de medewerkers van de organisatie is een pensioenregeling getroffen, die onder de 'verplichting- aan-de-pensioenuitvoerder-benadering' vallen. Deze pensioenregeling is ondergebracht bij een bedrijfstakpensioenfonds (ABP). Uitgangspunt is dat de in de verslagperiode te verwerken pensioenlast gelijk is aan de over die periode aan de pensioenuitvoerder verschuldigde pensioenpremies. Voor zover de verschuldigde premies op balansdatum nog niet zijn voldaan, wordt hiervoor een verplichting opgenomen. Als de op balansdatum reeds betaalde premies de verschuldigde premies overtreffen, wordt een overlopende actiefpost opgenomen, voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door het fonds of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies. De risico's van loonontwikkeling, prijsindexatie en beleggingsrendement op het fondsvermogen zullen mogelijk leiden tot toekomstige aanpassingen in de jaarlijkse bijdragen aan het pensioenfonds. Deze risico's komen niet tot uitdrukking in een in de balans opgenomen voorziening. Informatie over eventuele tekorten en de gevolgen hiervan voor de pensioenpremies in de toekomstige jaren is niet beschikbaar.

Sinds 2015 moeten alle pensioenfondsen gebruik maken van de zogenaamde beleidsdekkingsgraad. Dat is het gemiddelde van de laatste 12 dekkingsgraden. Per 31 januari 2018 bedroeg de beleidsdekkingsgraad van ABP 102,2% (per 31-01-2017: 92,3%). Dit is lager dan de wettelijke vastgestelde beleidsdekkingsgraad. Dit heeft ertoe geleid dat ABP een herstelplan heeft ingediend om binnen 10 jaar te groeien naar de wettelijke beleidsdekkingsgraad.

Leasing

De stichting kan financiële en operationele leasecontracten afsluiten. Een leaseovereenkomst waarbij de voor- en nadelen verbonden aan het eigendom van het leaseobject geheel of nagenoeg geheel door de lessee worden gedragen, wordt aangemerkt als een financiële lease. Alle andere leaseovereenkomsten classificeren als operationele leases. Bij de leaseclassificatie is de economische realiteit van de transactie bepalend en niet zozeer de juridische vorm.

Operationele leases

Als de stichting optreedt als lessee in een operationele lease, wordt het leaseobject niet geactiveerd. Vergoedingen die worden ontvangen als stimulering voor het afsluiten van een overeenkomst worden verwerkt als een vermindering van de leasekosten over de leaseperiode. Leasebetalingen en vergoedingen inzake operationele leases worden lineair over de leaseperiode ten laste respectievelijk ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht, tenzij een andere toerekeningssystematiek meer representatief is voor het patroon van de met het leaseobject te verkrijgen voordelen.

Rijksbijdragen, overige overheidsbijdragen en -subsidies.

Rijksbijdragen, overige overheidsbijdragen en -subsidies uit hoofde van de basisbekostiging worden in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft, volledig verwerkt als baten in de staat van baten en lasten. Indien deze opbrengsten betrekking hebben op een specifiek doel en er is een bestedingsverplichting, dan worden deze naar rato van de verrichte werkzaamheden als baten verantwoord. Zolang en voorzover de werkzaamheden niet of niet volledig zijn uitgevoerd worden de opbrengsten op de balans verantwoord als vooruitontvangen subsidies. Zijn de subsidies nog niet ontvangen dan worden deze verantwoord als nog te ontvangen subsidies. Indien toegekende gelden betrekking hebben op een specifiek doel, maar er is geen sprake van bestedingsverplichtingen, worden de ontvangen gelden als bate verantwoord in het jaar waarop de gelden betrekking hebben, tenzij toerekening naar schooljaar plaatsvindt of tenzij sprake is van een concreet bestedingsplan na balansdatum.

College-, cursus-, les- en examengelden

College-, cursus-, les- en examengelden worden op basis van het matchingsbeginsel verantwoord in het kalenderjaar waarop ze betrekking hebben. Voorzover deze gelden zijn toe te rekenen aan een volgend kalenderjaar zijn ze op de balans opgenomen onder de post Vooruitontvangen college- en lesgelden.

Baten werk in opdracht van derden

Opbrengsten uit hoofde van werk in opdracht van derden (contractonderwijs en overige) worden in de staat van baten en lasten als baten opgenomen, voor een bedrag gelijk aan de kosten indien zeker is, dat deze kosten declarabel zijn. Een eventueel positief resultaat wordt genomen naar rato van het stadium van voltooiing van de transactie op verslagdatum (de zogeheten percentage of completion method). Het stadium van voltooiing wordt bepaald naar evenredigheid van de duur van een contract en/of re-integratietraject.

Overige baten

Onder de overige baten worden alle opbrengsten verantwoord die niet aan een andere opbrengstencategorie kunnen worden toegerekend.

Rentebaten en soortgelijke opbrengsten en rentelasten en soortgelijke kosten

Rentebaten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende actiefpost. Rentelasten en soortgelijke lasten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren.

Reële waarde

De reële waarde van een financieel instrument is het bedrag waarvoor een actief kan worden verhandeld of een passief kan worden afgewikkeld tussen ter zake goed geïnformeerde partijen die tot een transactie bereid en van elkaar onafhankelijk zijn. De reële waarde van niet-beursgenoteerde financiële instrumenten wordt bepaald door de verwachte kasstromen contant te maken tegen een disconteringsvoet die gelijk is aan de geldende risicovrije marktrente voor de resterende looptijd vermeerderd met krediet- en liquiditeitsopslagen.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode.

Verbonden partijen

Transacties met verbonden partijen (zie de toelichting op de financiële vaste activa in de enkelvoudige jaarrekening voor de geïdentificeerde verbonden partijen) worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvorwaarden zijn aangegaan. Van deze transacties wordt de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht toegelicht.

Gebeurtenissen na balansdatum

Gebeurtenissen die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum en die blijken tot aan de datum van het opmaken van de jaarrekening worden verwerkt in de jaarrekening.

Gebeurtenissen die geen nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum worden niet in de jaarrekening verwerkt. Als dergelijke gebeurtenissen van belang zijn voor de oordeelsvorming van de gebruikers van de jaarrekening, worden de aard en de geschatte financiële gevolgen ervan toegelicht in de jaarrekening.

Waarderingsgrondslagen WNT

Voor de uitvoering van de Wet normering topinkomens (WNT) heeft de stichting zich gehouden aan de wet- en regelgeving inzake de WNT, waaronder de instellingsspecifieke (sectoriale) regels.

Toelichting op de afzonderlijke posten van de geconsolideerde balans

(1) Immateriële vaste activa

	Software	Totaal
	€	€
Stand per 1 januari 2017		
Aanschafprijs	890.975	890.975
Cumulatieve afschrijvingen	-274.621	-274.621
Boekwaarde	616.354	616.354
Mutaties in de boekwaarde		
Investerings	91.067	91.067
Afschrijvingen	-165.022	-165.022
Totaal mutaties	-73.955	-73.955
Stand per 31 december 2017		
Aanschafprijs	982.042	982.042
Cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen	-439.643	-439.643
Boekwaarde	542.399	542.399

De investering ad € 91.067 bestaat grotendeels (€ 69.650) uit uitgaven voor de vernieuwde website van ROC Leeuwenborgh.

(2) Materiële vaste activa

	Gebouwen en terreinen	Inventaris en apparatuur	Andere vaste bedrijfs- middelen	Materiële vaste activa in ontwikkeling	Totaal
	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2017					
Aanschafprijs	49.779.336	14.027.647	47.108	7.305	63.861.396
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	-19.512.526	-10.097.358	-28.125	0	-29.638.009
Boekwaarde	30.266.810	3.930.289	18.983	7.305	34.223.387
Mutaties in de boekwaarde					
Investerings	456.226	1.187.647	0	-7.305	1.636.568
Afschrijvingen	-1.616.965	-965.112	-7.159	0	-2.589.236
Bijzondere waardevermindering	0	0	0	0	0
Totaal mutaties	-1.160.739	222.535	-7.159	-7.305	-952.668
Stand per 31 december 2017					
Aanschafprijs	50.235.562	15.215.294	47.108	0	65.497.964
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	-21.129.491	-11.062.470	-35.284	0	-32.227.245
Boekwaarde	29.106.071	4.152.824	11.824	0	33.270.719

Vervolg toelichting op de afzonderlijke posten van de geconsolideerde balans

Algemeen

De ondergrond en de opstallen van gebouwdeel Zuid, Noord en Centraal gelegen aan de Sibemaweg waren per balansdatum in eigendom van de Gemeente Maastricht. ROC Leeuwenborgh was economisch eigenaar van de grond en opstallen van deze gebouwdelen en had een eeuwigdurend erfpacht hierop, waarvan het erfpachtcanon was kwijtgescholden. Voordelen of nadelen voortvloeiend uit de verkoop van deze gebouwdelen waren ten gunste of ten laste van de Gemeente Maastricht. In april 2018 is van gebouwdeel Zuid met wederzijds goedvinden de erfpacht van het gebouw teruggegeven en heeft ROC Leeuwenborgh het opstalrecht van de ondergrond en de opstallen van gebouwdeel Noord en Centraal verkregen. Dit betekent dat de ondergrond en de opstallen gelegen aan de Arendstraat te Sittard en de ondergrond en opstallen van gebouwdeel West, Noord en Centraal aan de Sibemaweg in eigendom zijn van ROC Leeuwenborgh. De materiële vaste activa dienen voor een bedrag van € 27.300.000 (2016: € 27.300.000) als onderpand voor schulden aan kredietinstellingen. Het gebouwdeel Zuid is tijdelijk buiten gebruik gesteld, de boekwaarde van dit gebouw is nihil. De aanschafwaarde van de volledig afgeschreven activa bedraagt circa €13.800.000.

Investerings 2017

De volgende investeringen hebben in 2017 plaatsgevonden:

- diverse machines en hulpmiddelen voor de sector Techniek ad € 356.000, waaronder een simulator gasturbinemotor ad € 90.000.
- verbouwing aula en kantine Arendstraat - Sittard ad € 205.000
- nieuw meubilair voor de aula en kantine Arendstraat - Sittard ad € 150.000
- diverse laptops voor personeel en 'regeling minima-gezinnen' ad € 356.000
- diverse audiovisuele middelen zoals smarboards en beamers ad € 141.000
- atmosferische gasketels gebouwdelen A en B Arendstraat - Sittard ad. € 153.000

De materiële vaste activa in ontwikkeling ultimo 2016 betroffen de nieuwe kantine in het gebouw aan de Arendstraat en zijn gedurende 2017 gerealiseerd. Deze zijn verantwoord onder de investeringen Gebouwen en terreinen.

Afschrijvingen

De egalisaties zijn op de afschrijvingsbedragen gesaldeerd. Voor een specificatie wordt u verwezen naar de toelichting op de afschrijvingslasten bij de staat van baten en lasten

WOZ en verzekerde waarde gebouwen en terreinen

	WOZ waarde (in €)		Verzekerde waarde (in €)
Arendstraat 12, Sittard	10.062.000		27.596.100
Sibemaweg 20, Maastricht	22.087.000		48.734.300
Peildatum 01-01-2016	32.149.000	Peildatum 07-01-2015	76.330.400

(3) Financiële vaste activa

3	Boekwaarde 1 januari 2017	Overige mutaties	Boekwaarde 31 december 2017
	€	€	€
Andere deelnemingen	2.250	0	2.250
Overige vorderingen	71.101	0	71.101
Totaal	73.351	0	73.351

Andere deelnemingen: ROC Leeuwenborgh houdt sinds 2012 een belang van 12,5% in Chemelot Innovation and Learning Labs B.V. (hierna CHILL B.V.). CHILL B.V. betreft een samenwerkingsverband met Stichting Arcus College, Stichting Zuyd Hogeschool, Maastricht University Holding B.V. en DSM Nederland B.V. Het bestuur bestaat uit dhr. P.L.M. Engelen. CHILL B.V. heeft als belangrijkste doel:

1. het in opdracht van kennisinstituten en bedrijven opleiden en professionaliseren van vakmensen op alle niveaus;
2. het verhuren van goed geoutilleerde onderzoeksfaciliteiten;
3. het uitvoeren van onderzoekopdrachten voor derden met als doel, versnellen van innovatie en valorisatie;
4. het bevorderen van samenwerking tussen beginnende professionals (leerlingen, studenten) en ervaren professionals.

Voor nadere informatie over Chill B.V. verwijzen wij naar het overzicht Verbonden Partijen, opgenomen in de toelichting op de enkelvoudige balans.

Overige vorderingen: Dit betreft een bedrag ad € 71.101 dat op een aparte bankrekening is gestort bij wijze van waarborg voor de huurverplichting van het pand aan de Horsterweg ad € 70.000. In de jaarrekening 2016 werd deze gepresenteerd onder de liquide middelen. In de vergelijkende cijfers is dit aangepast.

(4) Voorraden: deze bestaan uit drukwerk en PR-artikelen

	31-12-2017		31-12-2016	
	€	€	€	€
Voorraad gebruiksgoederen	38.778		39.189	
Vorraden		38.778		39.189

(5) Vorderingen

	31-12-2017		31-12-2016	
	€	€	€	€
Openstaande posten debiteuren		1.684.500		1.492.201
Het verloop van de voorziening wegens oninbaarheid is als volgt:				
Stand per 1 januari 2017	80.566		147.952	
Mutatie	-45.275		-67.386	
Stand per 31 december 2017		35.291		80.566
Debiteuren		1.649.209		1.411.635
Vorderingen op studenten		233.210		172.497
Het verloop van de voorziening wegens oninbaarheid is als volgt:				
Stand per 1 januari 2017	28.959		25.828	
Mutatie	18.651		3.131	
Stand per 31 december 2017		47.610		28.959
Studenten		185.600		143.538
Overlopende activa				
Voorschotten	4.898		648.875	
Vooruitbetaalde en vooruitontvangen termijnen op contracten	419.167		474.913	
Te ontvangen posten	1.265.477		1.685.276	
Te ontvangen rente	34		348	
		1.689.576		2.809.412
Totaal		3.524.385		4.364.585

Van de vorderingen heeft € 2.962.172 een looptijd < 1 jaar.

Debiteuren: het netto openstaande bedrag van € 1.649.209 bestaat uit het bruto bedrag van € 1.684.500 verminderd met de voorziening van € 35.291. Het debiteurensaldo bestaat voor € 1.533.783 uit posten welke tussen de 0 en 4 maanden oud zijn en in de loop van het jaar worden ontvangen. De stijging van het (bruto) debiteurensaldo met € 194.973 wordt voornamelijk veroorzaakt bij Educatie als gevolg van de stijging in inburgeringstrajecten. Daarnaast worden in tegenstelling tot vorig jaar de inburgeringstrajecten vooruit gefactureerd. De daling in de voorziening wordt veroorzaakt, doordat individuele inburgeringstrajecten hierin niet meer worden opgenomen, aangezien de ontvangsten via DUO rechtstreeks door ROC Leeuwenborgh worden ontvangen. Het bedrag aan openstaande debiteuren heeft een looptijd korter dan 1 jaar.

Studenten: het incassorisico van ROC Leeuwenborgh is klein doordat de facturatie via de boekhandel en via SchoolKassa

verloopt. Het bedrag aan openstaande studentendebiteuren heeft een looptijd korter dan 1 jaar.

Voorschotten: dit betreffen voorschotten verstrekt aan personeelsleden voornamelijk ten behoeve van het organiseren van excursies. De daling van het bedrag ten opzichte van 2016 met € 643.977 wordt veroorzaakt doordat project CHILL ten einde loopt.

Vooruitbetaalde en vooruitontvangen termijnen op contracten: deze post van € 419.167 betreft voornamelijk vooruitbetaalde kosten inzake software en licenties € 83.755, huur € 40.398, onderwijsgerelateerde activiteiten, zoals excursies en examens € 89.771, abonnementen en contributies € 61.336 en detacheringen € 38.904. Deze post loopt gedurende 2018 af, daar de meeste posten vooruitbetaalde kosten vanuit aangegane contracten betreffen.

Te ontvangen posten: de te ontvangen posten ad € 1.265.477 bestaan voor € 345.915 uit nog te ontvangen projectgelden,

Vervolg toelichting op de afzonderlijke posten van de geconsolideerde balans

in het bijzonder declaraties die nog ontvangen dienen te worden inzake vroegtijdig schoolverlaten € 102.046, Zorg-techniek Limburg € 85.016 en gelden inzake het project Beyond € 47.593. Daarnaast bestaan de nog te ontvangen posten uit contractactiviteiten ter grootte van € 34.054. Verder bestaat deze post uit € 305.027 waarborgsom in verband met de huur van Sportzone, uit € 241.804 school-

activiteiten welke geïncasseerd zijn door de boekhandel en € 166.603 nog door te belasten bedragen aan een andere MBO school.

Van de te ontvangen posten heeft € 562.213 een langlopend karakter. Dit betreffen de waarborgsom (€ 305.027) en een aantal nog te ontvangen projectgelden, waaronder gelden inzake vroegtijdig schoolverlaten € 102.046.

(6) Liquide middelen

	31-12-2017		31-12-2016	
	€	€	€	€
Kasmiddelen	10.223		10.515	
Rabobank	219.396		152.699	
Ministerie van Financiën	7.565.042		6.189.423	
Spaarrekening Rabo	1.347.802		1.347.200	
		9.142.463		7.699.837

Algemeen: de stichting maakt gebruik van Schatkistbankieren. Daartoe wordt een rekening-courant aangehouden bij het Ministerie van Financiën, welke is gekoppeld aan de bankrekeningen bij de Rabobank.

Over de liquide middelen kan geheel vrij beschikt worden. De toename in de liquide middelen van € 1.442.626 wordt grotendeels veroorzaakt door het resultaat, een investeringsbedrag dat lager is dan de afschrijvingen en een toename van schulden.

Dit wordt gecompenseerd door de aflossing van de lening aan het Ministerie.

Een bedrag ad € 71.101 is op een aparte bankrekening gestort bij wijze van waarborg voor de huurverplichting van het pand aan de Horsterweg ad € 70.000. Dit bedrag is verwerkt onder de overige vorderingen. In de jaarrekening 2016 werd deze bankrekening gepresenteerd onder de liquide middelen. In de vergelijkende cijfers is dit aangepast.

(7) Eigen vermogen

	Stand per 1 januari 2017	Resultaat	Overige mutaties	Stand per 31 december 2017
Algemene reserve ROC Leeuwenborgh	27.606.521	1.202.858	0	28.809.379
Totaal	27.606.521	1.202.858	0	28.809.379
Algemene reserve waarvan Publiek				27.461.577
Algemene reserve waarvan Privaat				1.347.802

Voor een toelichting op het Eigen vermogen verwijzen wij naar de enkelvoudige jaarrekening.

Bovenstaand mutatieoverzicht van het groepsvermogen van de Stichting, biedt tevens inzicht in het totaalresultaat van de Stichting.

Voorstel bestemming van het exploitatiesaldo

Vooruitlopend op het besluit van de Raad van Toezicht stelt het College van Bestuur voor om het positieve exploitatiesaldo over 2017 toe te voegen aan de algemene reserve.

(8) Voorzieningen

	Jubileum €	Wachtgeld €	Seniorenverlof €	Langdurig zieken €	Groot onderhoud €	Asbest €	Totaal €
Stand per 1 januari 2017	835.587	305.650	310.000	350.000	2.140.138	676.909	4.618.284
Mutaties in het boekjaar							
Dotaties	19.187	178.116	505.603	288.106	148.000	0	1.139.012
Onttrekkingen	-52.715	-64.272	-49.474	-350.000	-251.720	0	-768.181
Vrijval	0	-22.496	0	0	-176.592	-335.626	-534.714
Oprenting	15.657	4.828	5.211	0	0	0	25.696
Totaal mutaties	-17.871	96.176	461.340	-61.894	-280.312	-335.626	-138.187
Stand per 31 december 2017	817.716	401.826	771.340	288.106	1.859.826	341.283	4.480.097
Onderverdeling							
Kortlopende deel < 1 jaar	92.356	108.061	106.803	288.106	329.627	341.283	1.266.236
Langlopende deel > 1 jaar	725.360	293.765	664.537	0	1.530.199	0	3.213.861
Totaal	817.716	401.826	771.340	288.106	1.859.826	341.283	4.480.097

Jubileum: voor toekomstige jubileumrechten, voortvloeiend uit de CAO BVE voor het personeel in vaste dienst bij ROC Leeuwenborgh, is een voorziening gevormd. Deze voorziening is berekend volgens de NCW methode (netto contante waarde) met een rentepercentage van 2% (wettelijke rente) en een jaarlijkse salarisindexatie van 1,5%. Bij de berekening is uitgegaan van een - per 5 jaar afnemend - blijfkanspercentage. De hoogte van de voorziening wordt ultimo verslagjaar bepaald. De onttrekkingen betreffen de uitgekeerde jubileumrechten in 2017.

Wachtgeld: in verband met toekomstige wachtgeldverplichtingen is een voorziening wachtgeld gevormd. Deze is gebaseerd op de uitkeringsgegevens van UWV en WWplus en mede gebaseerd op diensttijd en laatstgenoten salaris. Voor het bepalen van de hoogte van de voorziening is verder uitgegaan van de maximale uitkeringstermijn. De voorziening is opgenomen tegen de contante waarde op basis van een disconteringsvoet van 2% (wettelijke rente). De onttrekkingen betreffen de uitkeringen van de wachtgeldvoorziening in 2017, de dotatie betreft de nieuwe aanmeldingen bij het UWV en WWplus van ex-medewerkers die recht op wachtgeld hebben.

Seniorenverlof: zoals opgenomen in de CAO BVE hebben medewerkers, zodra ze aan bepaalde criteria voldoen, recht op seniorenverlof. De voorziening betreft de medewerkers die seniorenverlof hebben opgenomen of aangevraagd, conform de regeling zoals ingegaan per 01-08-2014. Bij de berekening is uitgegaan van de bepalingen inzake een eigen bijdrage van medewerkers en een jaarlijkse salarisindexatie van 1,5%. De voorziening is opgenomen tegen de contante waarde op basis van een disconteringsvoet van 2% (wettelijke rente). De dotatie van € 505.603 betreffen de nieuwe aanmeldingen van medewerkers inzake het seniorenverlof.

Langdurig zieken: de voorziening voor langdurig zieken houdt verband met het bepaalde in RJ 271 Personeelsbeloningen. Aangezien ROC Leeuwenborgh eigen risicodragers is, is deze voorziening getroffen voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte.

Groot onderhoud: de hoogte van de voorziening is gebaseerd op het geplande bedrag aan groot onderhoud voor de periode 2018-2021, zoals opgenomen in het Meerjaren Onderhoudsplan. In 2017 heeft er een nulmeting van dit onderhoudsplan plaatsgevonden. Naast de jaarlijkse dotatie van € 148.000, is er op basis van deze nulmeting € 176.592 vrijgevallen. De onttrekkingen 2017 betreffen grotendeels schilderswerkzaamheden € 87.678 en werkzaamheden aan circulatiepompen en luchtbehandelingskanalen € 80.898 en diverse andere werkzaamheden.

Asbest: in 2012 is een voorziening asbest gevormd ten behoeve van de sanering van asbest, die in 2013 een aanvang heeft genomen. In 2017 hebben er geen onttrekkingen plaatsgevonden. Met wederzijds goedvinden is het erfpacht van gebouwdeel Zuid teruggegeven aan de Gemeente Maastricht, waardoor asbestsanering van dit gebouwdeel niet meer tot een verplichting bij ROC Leeuwenborgh leidt. Dit gedeelte van de asbestvoorziening ad € 335.626 valt vrij.

Vervolg toelichting op de afzonderlijke posten van de geconsolideerde balans

(9) Langlopende schulden

	Ministerie van Financiën
	€
Stand per 1 januari 2017	1.666.665
mutaties in boekjaar: Kortlopend deel	1.666.665
Stand per 31 december 2017	0
Rentevoet (vastrentend)	3,94%

Ministerie van Financiën: de gestelde zekerheden voor deze financiering betreffen alle terreinen (ook in erfpacht) en gebouwen aan de Sibemaweg in Maastricht. Op 31 december

2011 was € 10.000.000 van het recht van hypotheek opgenomen. Er is geen sprake van convenanten. Van het opgenomen deel van deze lening is € 1.666.667 als kortlopende verplichting geboekt vanwege de contractuele aflossing die in 2018 plaatsvindt.

Rekening-courant Ministerie van Financiën: de mogelijkheid bestaat om van een rekening-courant faciliteit gebruik te maken bij het Ministerie van Financiën. Deze rekening-courant faciliteit bedraagt € 5.600.000 tegen een rente van 0,25%. Ultimo 2017 is van deze faciliteit geen gebruik gemaakt.

(10) Kortlopende schulden

	31-12-2017		31-12-2016	
	€	€	€	€
Ministerie van Financiën		1.666.665		1.666.667
Vooruitgefactureerde en -ontvangen termijnen projecten		2.065.756		2.165.508
Crediteuren		1.486.540		1.490.040
Schulden aan gemeenten		3.600		18.252
Loonheffing	2.268.226		2.164.837	
Omzetbelasting	37.039		24.144	
Belastingen en premies sociale verzekeringen		2.305.265		2.188.981
Schulden ter zake van pensioenen		600.680		554.667
Overlopende passiva:				
Vooruit ontvangen college- en les gelden	459.983		417.585	
Vooruit ontvangen subsidies OCW geoormerkt	1.217.494		1.136.938	
Vakantiegeld en -dagen en bindingstoelage	1.815.924		1.773.451	
Accountants- en administratiekosten	31.760		34.394	
Rente	117.840		171.702	
Overig	1.531.112		1.507.048	
Overlopende passiva		5.174.113		5.041.118
Totaal		13.302.619		13.125.233

Van de kortlopende schulden heeft € 12.768.243 een looptijd < 1 jaar. De overlopende passiva zijn geheel kortlopend.

Ministerie van Financiën: in 2018 zal de contractuele aflossing van € 1.666.665 plaatsvinden op de lening van het Ministerie van Financiën.

Vooruitgefactureerde en -ontvangen termijnen projecten: een belangrijk deel van deze post ad € 2.065.756 bestaat uit onderhanden projecten € 1.340.695, zoals het project CHILL € 829.518, Techniek Onderwijs Zuid-Limburg fase 2 € 289.641 en Exploring European Education and Labourmarket € 149.437. Daarnaast bestaat deze post uit nog uit te voeren

werkzaamheden vanuit maatwerktrajecten door diverse bedrijven ingekocht € 697.394. De post is ten opzichte van 2017 licht gedaald, doordat project CHILL ten einde loopt.

Vooruit ontvangen college- en les gelden: dit betreffen de ontvangen college- en les gelden voor schooljaar 2017-2018 voor zover die betrekking hebben op 2018.

Vooruit ontvangen subsidies OCW: de vooruit ontvangen subsidies OCW ad € 1.217.494 bestaan uit geoormerkte subsidies ad € 488.614 en aanvullende subsidies ad € 728.880.

De geoormerkte subsidies bestaan uit € 178.874 Regionaal Investeringsfonds, € 107.730 Schoolmaatschappelijk werk, € 78.505 Regeling minimagezinnen leermiddelen, € 80.170 Lerarenbeurs en € 43.333 Zij-instroom. Deze geoormerkte subsidies hebben allemaal een bestedingsdoel waarvoor ze in de loop van 2018 en 2019 worden aangewend. De aanvullende subsidies bestaan uit Excellentie. Voor de aanwending van deze subsidies zijn plannen gemaakt.

Vakantiegeld en -dagen en bindingstoelage: de vakantie-geldverplichting en de bindingstoelage worden berekend

inclusief een opslag voor sociale lasten. De reservering vakantiedagen wordt berekend op basis van het werkelijk salaris.

Overig: de post overig ad € 1.531.112 bestaat onder andere uit doorbelaste kosten vanuit een andere MBO school ad € 267.689, nog te betalen kosten inzake huur en werkzaamheden aan een gehuurd pand ad € 226.450. Daarnaast bestaat het bedrag uit nog te ontvangen facturen inzake detachering € 217.080, scholingskosten € 65.000, personele kosten € 320.751 en diverse andere werkzaamheden.

Financiële instrumenten en risicobeheer

Algemeen

ROC Leeuwenborgh maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van verschillende financiële instrumenten die de instelling blootstellen aan risico's. Het betreft financiële instrumenten die in de balans zijn opgenomen. Om deze risico's te beheersen heeft de stichting een beleid inclusief stelsel van limieten en procedures opgesteld om de risico's van onvoorspelbare ongunstige ontwikkelingen binnen deze instrumenten en daarmee de financiële prestaties van de stichting, te beperken. De stichting zet geen afgeleide financiële instrumenten in om risico's te beheersen

Renterisico

ROC Leeuwenborgh heeft een langlopende hypothecaire lening bij het Ministerie van Financiën. Er is sprake van een vaste rentevoet (3,94%) waarmee het risico op rentestijgingen is afgedekt. Het voordeel van eventuele rentedalingen wordt niet genoten. De looptijd van de lening eindigt ultimo 2018. ROC Leeuwenborgh heeft de mogelijkheid om gebruik te maken van een rekening-courantfaciliteit van € 5.600.000 tegen een rentepercentage van 0,25%. Ultimo 2017 is hier geen gebruik van gemaakt.

Liquiditeitsrisico

Alle publieke middelen worden in beginsel integraal aangehouden in de vorm van een rekening courant bij de Nederlandse Staat (AAA-rating, Schatkistbankieren). Dit is voor ROC Leeuwenborgh de meest risicomijdende en gunstige manier om liquide middelen aan te trekken en uit te zetten. Doordat de instelling aan de start van het jaar al bekend is met de inkomsten die ze verkrijgt, past zij haar uitgavenpatroon hier zo veel mogelijk op aan. Interne beheersmiddelen om de geldstromen te beheersen zijn: de meerjarenbegroting, de jaarbegroting, de investeringsbegroting en liquiditeitsprognoses. Tussentijds worden deze gemonitord. Hierdoor wordt het liquiditeitsrisico voor de instelling verkleind.

Kredietrisico

Voor acute risico's van oninbare vorderingen worden voorzieningen aangehouden. Er zijn standaard aanmaningsprocedures voor achterstallige vorderingen. Zie tevens de toelichtende tekst onder de vorderingen

Reële waarde risico

De reële waarde van de in de balans verantwoorde financiële instrumenten, waaronder vorderingen, liquide middelen en schulden, benadert de boekwaarde met uitzondering van de vastrentende langlopende lening aangezien de contractrente hoger is dan de marktrente.

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Investeringsverplichtingen

In 2017 is ROC Leeuwenborgh investeringsverplichtingen aangegaan met diverse partijen.
Dit in totaal voor een bedrag ad € 28.380.

Meerjarige financiële verplichtingen

Er zijn langlopende onvoorwaardelijke verplichtingen aangegaan ter zake van operationele leasing (inclusief erfpacht en huur).
De operationele lease kosten worden lineair over de leaseperiode in de staat van baten en lasten verwerkt.
De resterende looptijd kan als volgt worden gespecificeerd:

Niet langer dan 1 jaar	3.075.635
Educus (licentie deelnemersvolgsysteem) (prijs*aantal deelnemers)	218.526
Mantelovereenkomst met Vancis (netwerkbeheerder)	1.047.380
Huur gebouw Venlo, Hagerhofweg	80.806
Huur gebouw Horsterweg	253.896
Maas International (drankenautomaat)	41.941
Huur gebouw Sittard Milaanstraat	1.433.086
Tussen 1 en 5 jaar	6.091.561
Huur gebouw Horsterweg	306.791
Maas International (drankenautomaat)	52.426
Huur gebouw Sittard, Milaanstraat	5.732.344
Langer dan 5 jaar	8.240.244
Huur gebouw Sittard, Milaanstraat	8.240.244

Toelichting op de geconsolideerde staat van baten en lasten

(11) Rijksbijdragen

	Baten 2017	Begroting 2017	Baten 2016
	€	€	€
Rijksbijdragen sector BVE	59.832.242	57.537.834	57.661.229
Geoormerkte OCW subsidies	534.848	300.458	346.099
Totaal rijksbijdragen	60.367.090	57.838.292	58.007.328

In de jaarrekening 2017 zijn de gelden Excellentie onder de Rijksbijdragen gepresenteerd. In de vergelijkbare cijfers 2016 is dit ook als zodanig gepresenteerd, dit betreft een verschuiving van €192.400 van de geoormerkte OCW subsidies naar de Rijksbijdragen sector BVE in 2016.

Rijksbijdragen sector BVE: dit betreffen de rijksbijdragen ontvangen van OCW. De stijging ten opzichte van de begroting 2017 en realisatie 2016 wordt veroorzaakt door een hogere bijdrage inzake de prestatiesubsidies en een prijsindexatie van de lumpsum. Beiden zijn in het najaar 2017 ontvangen. De rijksbijdragen sector BVE hebben over het algemeen een

structureel karakter, maar de hoogte ervan is afhankelijk van deelnemersaantallen en prestaties op bepaalde onderdelen.

Geoormerkte OCW subsidies: geoormerkte subsidies betreffen subsidies die met een bepaald bestedingsdoel worden verstrekt en hebben afhankelijk van het beleid van het Ministerie een incidenteel karakter. De positieve afwijking ten opzichte van de begroting 2017 en realisatie 2016 wordt veroorzaakt door de verstrekking ten behoeve van de leermiddelen minima-gezinnen. Dit betreft een regeling ingegaan in 2016, echter de uitvoering heeft pas in 2017 plaatsgevonden. Ook is in 2017 de inzet voor het Regionaal Investeringsfonds hoger.

(12) Overige overheidsbijdragen en subsidies

Gemeentelijke bijdragen Educatie	1.266.531	1.200.000	1.253.749
Totaal overige overheidsbijdragen en subsidies	1.266.531	1.200.000	1.253.749

Gemeentelijke bijdrage Educatie: dit betreffen de trajecten vanuit de gemeenten, bijvoorbeeld opleidingen Nederlandse taal en rekenen.

(13) College-, cursus-, les- en examengelden

Lesgelden sector Educatie	842.431	712.000	794.418
Cursusgelden	505.990	353.082	427.265
Totaal college-, cursus-, les- en examengelden	1.348.421	1.065.082	1.221.683

Lesgelden sector BE: in 2017 zijn meer rijkscursisten VAVO ingestroomd dan in 2016 en dan oorspronkelijk voor 2017 werden verwacht.

Cursusgelden: in 2017 was het aantal BBL-deelnemers hoger dan in 2016, dit terwijl een daling werd verwacht.

Vervolg toelichting op de geconsolideerde staat van baten en lasten

(14) Baten werk in opdracht van derden

	Baten 2017	Begroting 2017	Baten 2016
	€	€	€
Contractonderwijs	2.416.491	2.026.000	1.955.825
Overige baten werk in opdracht van derden	700.470	837.131	1.067.967
Totaal	3.116.961	2.863.131	3.023.792

Contractonderwijs: de stijging van de contractopbrengsten wordt veroorzaakt door extra inburgeringstrajecten.

Overige baten werk in opdracht van derden: de daling ten opzichte van 2016 en de begroting 2017 wordt grotendeels veroorzaakt door lagere VSV-programmagelden, als gevolg van een lagere toewijzing van de subsidiemiddelen in het nieuwe Convenant VSV. Daarnaast loopt CHILL teneinde, wat ook een financieel effect in 2017 had.

(15) Overige baten

Verhuur	25.375	24.300	27.193
Detachering personeel	264.234	104.400	191.393
Ouderbijdragen	774.830	790.802	835.514
Catering	566.940	563.000	589.002
Overige	0	0	57.096
	1.631.379	1.482.502	1.700.198

Opbrengst verhuur: betreft verhuur aan diverse derde partijen, zoals de winkel met schoonheidsartikelen en de ANWB-rijkschool aan de Sibemaweg.

Detachering personeel: de stijging ten opzichte van 2016 van € 72.841 wordt verklaard doordat in 2017 een aantal nieuwe detacheringen van medewerkers hebben plaatsgevonden. Deze nieuwe detacheringsofbrengsten waren niet begroot.

Ouderbijdragen: de ouderbijdragen bestaan uit bijdragen in schoolproducten, examens, schoolactiviteiten en dergelijke.

Catering: dit betreft de verkoopopbrengst bij LTOC B.V.

Overige: bestond in 2016 uit de opbrengst uit afboeking van de voorziening dubieuze debiteuren. In 2017 is dit echter een last en wordt deze verantwoord onder de overige lasten.

(16) Personeelslasten

	Lasten 2017	Begroting 2017	Lasten 2016
	€	€	€
Bruto lonen en salarissen	36.135.002	49.597.438	35.097.406
Sociale lasten	5.283.870	0	5.012.053
Pensioenpremies	5.141.831	0	4.290.015
Lonen en salarissen	46.560.703	49.597.438	44.399.474
Mutatie personele voorzieningen	477.751	0	17.680
Personeel niet in loondienst	3.070.695	1.904.407	2.823.904
Overig	1.899.342	1.314.219	2.043.232
Overige personele kosten	5.447.787	3.218.626	4.884.816
Af: uitkeringen	198.209	14.575	195.101
Overige personele kosten	5.249.578	3.204.051	4.689.714
Totaal personeelslasten	51.810.281	52.801.489	49.089.188
De personele lasten hebben betrekking op gemiddeld FTE OP	441		429
De personele lasten hebben betrekking op gemiddeld FTE OBP	230		221
De personele lasten hebben betrekking op gemiddeld FTE werkzaam in het buitenland	0		0
	671		650

(OP: onderwijzend personeel, OBP: ondersteunend- en beheerspersoneel)

In de jaarrekening 2017 is de bijdrage Zorgverzekeringswet € 305.028 gepresenteerd in de brutolonen en salarissen. In de jaarrekening 2016 was de bijdrage gepresenteerd onder de overige personele kosten. In de vergelijkende cijfers 2016 is dit aangepast naar de brutolonen en salarissen.

Lonen en salarissen: de lonen en salarissen laten ten opzichte van de begroting 2017 een overschrijding zien van € 3.036.735. Dit effect wordt gedeeltelijk teniet gedaan, doordat er meer detacheringen dan gepland hebben plaatsgevonden (€ 1.166.288). Daarnaast zijn oorspronkelijk geplande werkzaamheden inzake Excellentie, Leeuwenborgh Maakt Het Verskil en Mensen in Beweging niet conform begroting uitgevoerd.

De lonen en salarissen zijn vergeleken met 2016 gestegen met € 2.161.229. Dit is mede het gevolg van de fte-stijging, door aanneming van onderwijskundig leiders. Dit effect bedraagt € 1.312.000. Daarnaast leidt ook de indexering van de pensioenen tot een stijging van de lonen en salarissen ten opzichte van 2016 met € 764.000.

Mutatie personele voorzieningen: dit betreffen de mutaties in de voorzieningen jubilea, seniorenverlof, wachtgeld en langdurig verzuim. Zie de post voorzieningen in de toelichting van de balans.

Personeel niet in loondienst: de overschrijding van de begrote kosten bedraagt € 1.166.288. Dit wordt veroorzaakt door niet begrote detacheringen, inzet van externen in plaats van regulier personeel en langere en duurdere inzet. De stijging ten opzichte van 2016 wordt verklaard door inzet inzake een project bij Techniekkollege en langer dan oorspronkelijk geplande detacheringen.

Overig: de stijging van de overige personele lasten van € 585.122 ten opzichte van de begroting wordt veroorzaakt door transitievergoedingen van vertrekkende medewerkers van circa € 426.000 en door circa € 135.000 hogere reis- en verblijfskosten. Ten opzichte van 2016 zijn de overige lasten met € 143.890 gedaald. Dit komt doordat in 2016 de vorming van de voorziening langdurig zieken ad € 350.000 heeft plaatsgevonden. Tegengesteld effect hebben de hogere scholingskosten € 110.000, hogere arboverzuimbegeleiding kosten € 70.000 en hogere representatiekosten € 78.000 in 2017.

Model WNT: Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector

Vermelding bezoldiging topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen

Het bezoldigingsmaximum in 2017 voor ROC Leeuwenborgh is € 153.000. Dit geldt naar rato van de duur en/of omvang van het dienstverband. De bezoldiging van de voorzitter van het College van Bestuur valt tot en met 2022 onder het overgangsrecht. Hiervoor geldt vanaf 1 januari 2016 een behoudstermijn van vier jaar, gevolgd door een afbouwperiode van drie jaar.

Bezoldiging topfunctionarissen

bedragen x € 1	J.J.M. Kusters	F.L.P.M. Schneiders
Functiegegevens	Voorzitter CvB	Lid CvB
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1,0	1,0
Gewezen topfunctionaris?	nee	nee
(Fictieve) dienstbetrekking?	Echte	echte
Individueel WNT-maximum	153.000	153.000
Beloning	141.142	129.435
Belastbare onkostenvergoedingen	-	2.546
Beloningen betaalbaar op termijn	17.622	17.050
<i>Subtotaal</i>	158.764	149.031
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	-	-
Totaal bezoldiging	158.764	149.031
Verplichte motivering indien overschrijding	Overschrijding is toegestaan i.v.m. overgangsrecht WNT	N.v.t.
<i>Gegevens 2016</i>		
Aanvang en einde functievervulling in 2016	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband 2016 (in fte)	1,0	1,0
Beloning	142.290	130.017
Belastbare onkostenvergoedingen	-	2.451
Beloningen betaalbaar op termijn	15.070	14.800
Totaal bezoldiging 2016	157.360	147.268
Individueel WNT maximum	152.000	152.000

Bezoldiging toezichthoudende topfunctionarissen

bedragen x € 1	N.J.M. Beuken	H. Doedel	A. Hidding	M.J.I. Paulussen	N.J.P.M. Bos	F. van Attekum
Functiegegevens	Voorzitter RvT	Lid RvT	Lid RvT	Lid RvT	Lid RvT	Lid RvT
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1-31/12	1/1-31/12	1/1-31/12	1/1-31/12	1/1-31/12	
WNT-drempelbedrag bezoldiging	22.950	15.300	15.300	15.300	15.300	
Beloning	9.000	6.000	6.000	6.000	6.000	-
Belastbare onkosten vergoedingen	-	-	-	-	-	-
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-	-	-	-	-
Totaal bezoldiging	9.000	6.000	6.000	6.000	6.000	-
Verplichte motivering	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	-
<i>Gegevens 2016</i>						
Functie(s) in 2016	Voorzitter RvT	Lid RvT	Lid RvT	Lid RvT	Lid RvT	Lid RvT
Aanvang en einde functievervulling in 2016	1/1-31/12	1/1-31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/01
Beloning	9.000	6.000	6.000	6.000	6.000	-
Belastbare onkosten vergoedingen	-	-	-	-	-	-
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-	-	-	-	-
Totaal bezoldiging 2016	9.000	6.000	6.000	6.000	6.000	-

Vervolg toelichting op de geconsolideerde staat van baten en lasten

(17) Afschrijvingslasten

	Lasten 2017	Begroting 2017	Lasten 2016
	€	€	€
Immateriële vaste activa	165.022	175.939	86.491
Materiële vaste activa	2.589.239	2.898.726	2.713.720
Egalisatie huisvesting	0	0	-46.056
Desinvesteringsresultaat	0	0	41.432
Totaal afschrijvingslasten	2.754.261	3.074.665	2.795.587

Immateriële vaste activa: de afschrijvingen zijn ten opzichte van 2016 hoger, doordat medio 2016 het studentenvolgsysteem EduArte in gebruik is genomen.

Materiële vaste activa: in de afschrijvingskosten zijn een aantal vrijgevallen subsidiebedragen begrepen. Met name voor de installatie van het laboratorium in de Arendstraat (€ 11.680 per jaar tot 2036) en de verbouwing van diverse lokalen voor taal en rekenen (€ 25.000 per jaar tot 2024).

De afschrijvingen zijn lager dan begroot, doordat in de begroting op meer activa is afgeschreven. De daling ten opzichte van 2016 kan worden verklaard doordat de installaties voor de gebouwen aan de Sibemaweg in 2016 zijn afgeschreven.

Egalisatie huisvesting: dit betrof een subsidie uit de Efrogelden inzake het technisch Opleidingscentrum aan de Arendstraat voor € 46.052, voor het laatste in 2016.

(18) Huisvestingslasten

Huur	2.427.300	2.572.540	2.868.096
Verzekeringen	46.194	63.290	60.274
Onderhoud	265.492	366.650	304.750
Vrijval voorziening groot onderhoud	-176.592	0	0
Dotatie overige voorzieningen	148.000	148.000	148.000
Vrijval op de overige voorzieningen	-335.626	0	0
Totaal onderhoudskosten	-98.726	514.650	452.750
Energie en water	588.195	734.220	685.033
Schoonmaakkosten	599.688	563.940	626.993
Heffingen	245.681	227.500	239.676
Overige	157.991	140.750	189.487
Totaal huisvestingslasten	3.966.323	4.816.890	5.122.309

Huur: de daling van de huurkosten heeft te maken met de positieve afwijking van een nagekomen contractuele verplichting.

Onderhoud: in 2017 zijn schilderswerkzaamheden, werkzaamheden aan circulatiepompen en luchbehandelingskanalen en diverse andere werkzaamheden uitgevoerd. Deze kosten ter hoogte van € 251.720 zijn ten laste van de voorziening gebracht. Daarnaast hebben er ook nog reguliere onderhoudswerkzaamheden plaatsgevonden aan het straatwerk, onderhoud en reparaties rondom en binnen de gebouwen ad € 265.492. Deze waren lager dan begroot. In 2016 hebben extra onderhoudswerkzaamheden plaatsgevonden als gevolg van de campagne 'Veilige en propere school' ad € 60.000.

Vrijval voorziening groot onderhoud: in 2017 heeft er een nulmeting van het meerjarenonderhoudsplan plaatsgevonden, waardoor een deel van de voorziening is vrijgevallen.

Dotatie overige voorzieningen: deze dotatie betreft de voorziening groot onderhoud.

Vrijval op de overige voorziening: met wederzijds goedvinden is het erfpacht van gebouwdeel Zuid teruggegeven aan de Gemeente Maastricht, waardoor asbestsanering van dit gebouwdeel niet meer tot een verplichting bij ROC Leeuwenborgh leidt. Dit gedeelte van de asbestvoorziening ad € 335.626 valt vrij.

Energie en water: in 2017 zijn positieve afrekennota's met betrekking tot voorgaande jaren ontvangen.

Overige: de beveiligingskosten zijn hoger dan begroot, vanwege extra inkoop door ziekte bij het eigen personeel.

Vervolg toelichting op de geconsolideerde staat van baten en lasten

(19) Overige lasten

	Lasten 2017	Begroting 2017	Lasten 2016
	€	€	€
Administratie- en beheerslasten	3.622.474	3.462.231	2.911.069
Inventaris en apparatuur	1.145.605	1.113.704	1.078.138
Leer- en hulpmiddelen	1.788.328	1.579.226	1.633.487
Mutatie overige voorzieningen	2.508	11.350	0
Overige	1.320.409	1.517.914	1.460.990
Totaal overige lasten	7.879.324	7.684.425	7.083.684

Administratie- en beheerslasten: in de begroting 2017 was al rekening gehouden met een stijging ten opzichte van 2016. De kosten hebben de begroting echter met € 160.243 overschreden als gevolg van hogere kosten inzake de afwikkeling van een schikking met een derde partij inzake de niet doorgegangene nieuwbouw van het Techniekkollege. De stijging van € 711.405 ten opzichte van 2016 wordt deels ook hierdoor verklaard. Daarnaast zijn de kosten voor het Shared Service Center (netwerkbeheerder) circa € 500.000 hoger dan in 2016.

Inventaris en apparatuur: de stijging ten opzichte van 2016 met € 67.467 wordt veroorzaakt doordat er meer onderhoud en reparaties aan machines en inventaris heeft plaatsgevonden. Dit is met name bij de sector Techniek het geval.

Leer- en hulpmiddelen: in 2017 zijn meer leermiddelen en boeken aangeschaft ten opzichte van de begroting en 2016. Dit was echter in het kader van de regeling Leermiddelen

Minimagezinnen en hiervoor zijn onder de geoormerkte subsidies ook opbrengsten verantwoord. Ditzelfde geldt voor de extra kosten voor de internationale stages ten opzichte van begroting en 2016. Hier staat ook een gedeeltelijke subsidie tegenover.

Mutatie overige voorzieningen: dit betreft de voorziening dubieuze debiteuren.

Overige: de overige lasten bevatten onder andere advertentiekosten, vieringen en excursies en kopieer- en postkosten. Deze lasten zijn ten opzichte van de begroting met € 197.505 gedaald en ten opzichte van 2016 met € 140.581. Dit wordt grotendeels veroorzaakt door een daling van de reprokosten als gevolg van een besparing op het kopieercontract. Daarnaast zijn kosten inzake voorlichtingsactiviteiten en advertenties gedaald. Tegengesteld effect heeft de stijging van de kosten ten behoeve van vieringen en excursies.

Accountantskosten

De volgende honoraria van KPMG Accountants N.V. zijn ten laste gebracht van de stichting, een en ander zoals bedoeld in artikel 2:382a lid 1 en 2 BW

	2017	2016
Onderzoek van de jaarrekening	65.945	68.274
Andere controleopdrachten	20.721	0
Advieskosten op fiscaal terrein	0	30.620
Andere niet- controlediensten	13.008	0
	<u>99.674</u>	<u>98.894</u>

(20) Financiële baten en lasten

	Lasten 2017	Begroting 2017	Lasten 2016
	€	€	€
Financiële baten			
Rentebaten	505	0	4.889
Financiële lasten			
Rentelasten	-117.840	-117.840	-171.702
Totaal financiële baten en lasten	-117.335	-117.840	-166.813

Rentebaten: deze zijn gedaald als gevolg van een verlaging van het rentepercentage.

Rentelasten: de rentelasten zijn gedaald als gevolg van de aflossing op de lening bij het Ministerie van Financiën.

Transacties met verbonden partijen:

Van transacties met verbonden partijen is sprake wanneer een relatie bestaat tussen de stichting en een natuurlijk persoon of entiteit die verbonden is met de stichting. Dit betreffen onder meer de relaties tussen de stichting en haar deelnemingen, de aandeelhouders, de bestuurders en de functionarissen op sleutelposities. Onder transactie wordt verstaan een overdracht van middelen, diensten of verplichtingen, ongeacht of er een bedrag in rekening is gebracht.

Er hebben zich geen transacties met verbonden partijen voorgedaan op niet-zakelijke grondslag.

Gebeurtenissen na balansdatum

In april 2018 is van gebouwdeel Zuid met wederzijds goedvinden de erfpacht van het gebouw teruggegeven. Tevens is het opstalrecht verkregen voor de gebouwdelen Noord en Centraal. De hiermee samenhangende effecten zijn als zodanig in de jaarrekening 2017 verwerkt en worden toegelicht onder de materiële vaste activa en de voorzieningen.

Er is een verkennend onderzoek gestart naar een mogelijke fusie tussen ROC Leeuwenborgh en Arcus College. Hier zal medio 2018 uitspraak over gedaan worden.

Overzicht geormerkte doelsubsidies OCW en LNV

G1 Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule

(Regeling ROS art. 13, lid 2 sub a en EL&I regelingen betrekking hebbend op de EL&I subsidies)

Omschrijving	Toewijzing			Bedrag van toewijzing	Ontvangen t/m verslagjaar	De prestatie is ultimo 2017 conform de subsidiebeschikking	
						geheel uitgevoerd en afgerond	nog niet geheel afgerond
Aankruisen wat van toepassing is							
	jaar	kenmerk	datum	€	€		
Regeling lerarenbeurs (studieverlof)	2016	2016/2/209645	15-4-2016	-6.638	-6.638	X	
Regeling lerarenbeurs (studieverlof)	2016	2016/2/247551	20-9-2016	127.618	127.618	X	
Regeling lerarenbeurs (studieverlof)	2016	2016/2/354206	22-11-2016	-23.875	-23.875	X	
Regeling lerarenbeurs (studieverlof)	2016	2016/2/354206	22-11-2016	-6.638	-6.638	X	
Regeling zij-instroom	2016	2016/2/227519	20-7-2016	20.000	20.000	X	
Regeling zij-instroom	2016	2016/2/235807	22-8-2016	40.000	40.000	X	
Voorziening leermiddelen minimagezinnen	2016	2016/2/375689	20-12-2016	76.282	76.282	X	
Regeling lerarenbeurs (studieverlof)	2017	2017/2/480286	14-4-2017	4.251	4.251		X
Regeling lerarenbeurs (studieverlof)	2017	2017/2/539005	20-9-2017	130.183	130.183		X
Regeling lerarenbeurs (studieverlof)	2017	2017/2/606760	20-10-2017	-6.346	-6.346		X
Regeling zij-instroom	2017	2017/2/702128	19-12-2017	60.000	60.000		X
Voorziening leermiddelen minimagezinnen	2017	2017/2/521345	22-8-2017	154.639	154.639		X
totaal				<u>569.476</u>	<u>569.476</u>		

G2 Verantwoording van subsidies met verrekeningsclausule

(Regeling ROS art. 13, lid 2 sub b en EL&I regelingen betrekking hebbend op de EL&I subsidies)

G2-A Aflopend per ultimo 2016

Omschrijving	Toewijzing			Bedrag van toewijzing	Ontvangen t/m verslagjaar	Totale kosten	Te verrekenen overschot ultimo 2017 (naar balanspost 2.4.4)
	jaar	kenmerk	datum	€	€	€	€
Schoolmaatschappelijk werk in het MBO	2016	2016/2/143933	20-12-2016	149.862	149.862	149.862	0
totaal				<u>149.862</u>	<u>149.862</u>	<u>149.862</u>	<u>0</u>

G2 Verantwoording van subsidies met verrekeningsclausule

(Regeling ROS art. 13, lid 2 sub a en EL&I regelingen betrekking hebbend op de EL&I subsidies)

G2-B Doorlopend tot in het volgende verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing			Bedrag van toewijzing	Saldo 1-1-2017	Ontvangen 2017	Lasten 2017	Totale kosten 31-12-2017	Saldo nog te besteden ultimo 2017
	jaar	kenmerk	datum	€	€	€	€	€	€
Schoolmaatschappelijk werk in het MBO	2017	2017/2/402231	20-1-2017	157.823	0	157.823	50.091	50.091	107.732
Regionaal Investeringsfonds	2017	2015/2/409535	20-7-2015	450.000	163.163	90.000	470.989	743.511	178.875
totaal				<u>607.823</u>	<u>163.163</u>	<u>247.823</u>	<u>521.080</u>	<u>793.602</u>	<u>286.607</u>

Enkelvoudige balans per 31 december 2017 (na resultaatbestemming)

ACTIVA	31-dec-17		31-dec-16	
	€	€	€	€
Vaste activa				
Immateriële vaste activa (1)				
Software	542.399		616.354	
		542.399		616.354
Materiële vaste activa (2)				
-Gebouwen en terreinen	29.106.070		30.266.810	
-Inventaris en apparatuur	4.127.868		3.919.719	
-Overige materiële vaste activa	11.822		18.981	
-Materiële vaste activa in ontwikkeling	0		7.305	
		33.245.760		34.212.815
Financiële vaste activa (3)	73.351		73.351	
		73.351		73.351
Totaal vaste activa		33.861.510		34.902.520
Vlottende activa				
Vorraden (4)	31.752		34.703	
		31.752		34.703
Vorderingen (5)				
-Debiteuren	1.648.883		1.411.635	
-Studenten	185.600		143.538	
-Vordering op groepsmaatschappijen	186.389		149.131	
-Overlopende activa	1.659.441		2.805.379	
		3.680.313		4.509.683
Liquide middelen (6)	8.921.795		7.545.998	
		8.921.795		7.545.998
Totaal vlottende activa		12.633.860		12.090.384
Totaal ACTIVA		46.495.370		46.992.904

Enkelvoudige balans per 31 december 2017

PASSIVA	31-dec-17		31-dec-16	
	€	€	€	€
Eigen Vermogen (7)				
-Algemene reserve publiek	27.461.577		26.259.321	
-Algemene reserve privaat	<u>1.347.802</u>		<u>1.347.200</u>	
		28.809.379		27.606.521
Voorzieningen (8)				
-Voorziening jubileum	817.716		835.587	
-Voorziening wachtgeld	401.826		305.650	
-Voorziening seniorenverlof	771.340		310.000	
-Voorziening langdurig zieken	288.106		350.000	
-Voorziening groot onderhoud	1.859.826		2.140.138	
-Voorziening asbest	<u>341.283</u>		<u>676.909</u>	
		4.480.097		4.618.284
Langlopende schulden (9)				
- Ministerie van Financiën	<u>0</u>		<u>1.666.665</u>	
		0		1.666.665
Kortlopende schulden (10)				
- Financiers	1.666.665		1.666.667	
- Vooruitgefactureerde en - ontvangen termijnen projecten	2.065.756		2.165.508	
- Crediteuren	1.479.419		1.479.164	
- Schulden aan gemeenten	3.600		18.252	
- Schulden aan groepsmaatschappijen	338.314		335.564	
- Belastingen, soc. verzekeringswetten	1.980.762		1.889.965	
- Schulden inzake pensioenen	510.691		484.844	
- Overlopende passiva	<u>5.160.686</u>		<u>5.061.470</u>	
		13.205.893		13.101.434
Totaal PASSIVA		<u><u>46.495.370</u></u>		<u><u>46.992.904</u></u>

Enkelvoudige staat van baten en lasten over 2017

	Exploitatie 2017		Begroting 2017		Exploitatie 2016	
	€	€	€	€	€	€
Baten						
Rijksbijdragen (11)	60.367.090		57.838.292		58.007.328	
Overige overheidsbijdragen en subsidies (12)	1.266.531		1.200.000		1.253.749	
College-, cursus-, les-, en examengelden (13)	1.348.421		1.065.082		1.221.683	
Baten werk in opdracht van derden (14)	3.116.962		2.863.131		3.023.792	
Overige baten (15)	<u>1.180.202</u>		<u>935.047</u>		<u>1.249.276</u>	
Totaal baten		67.279.206		63.901.552		64.755.828
Lasten						
Personeelslasten (16)	51.622.695		52.618.998		48.905.999	
Afschrijvingslasten (17)	2.750.051		3.071.765		2.792.755	
Huisvestingslasten (18)	3.967.037		4.816.740		5.122.628	
Overige lasten (19)	<u>7.674.311</u>		<u>7.346.475</u>		<u>6.905.657</u>	
Totaal lasten		66.014.094		67.853.978		63.727.039
Saldo baten en lasten		<u>1.265.112</u>		<u>-3.952.426</u>		<u>1.028.789</u>
Financiële baten en lasten						
Financiële baten en lasten (20)		<u>-117.335</u>		<u>-117.840</u>		<u>-166.813</u>
Resultaat voor deelnemingen		<u>1.147.777</u>		<u>-4.070.266</u>		<u>861.976</u>
Deelnemingen						
Resultaat deelnemingen (21)		<u>55.081</u>		<u>23.964</u>		<u>87.193</u>
Resultaat		<u>1.202.858</u>		<u>-4.046.302</u>		<u>949.169</u>
Resultaatbestemming:						
- Dotatie aan Algemene reserve	1.202.858					

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling behorend bij de enkelvoudige balans

Algemeen

De enkelvoudige jaarrekening maakt deel uit van de statutaire jaarrekening 2017 van de stichting. De financiële gegevens van de stichting zijn in de geconsolideerde jaarrekening van de stichting verwerkt. Voor zover posten uit de balans en de staat van baten en lasten hierna niet worden toegelicht, wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde balans en staat van baten en lasten.

Grondslagen voor de waardering en resultaatbepaling enkelvoudige jaarrekening

De grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gelijk aan die voor de geconsolideerde balans en staat van baten en lasten, met uitzondering van het volgende:

Financiële instrumenten

In de enkelvoudige jaarrekening worden financiële instrumenten gepresenteerd op basis van hun juridische vorm.

Deelnemingen in groepsmaatschappijen

In de enkelvoudige balans worden deelnemingen in groepsmaatschappijen gewaardeerd volgens de vermogensmutatiemethode op basis van de nettovermogenswaarde. Zie voor een uitwerking hiervan de grondslagen voor financiële vaste activa in de geconsolideerde jaarrekening.

De volgende entiteiten maken deel uit van de groep:

- Leeuwenborgh Training- en Opleidingscentrum Sittard B.V., betreft de exploitatie van de kantine bij ROC Leeuwenborgh. Het bestuur van LTOC B.V. bestaat uit de voorzitter (J.Kusters) en het lid (F.Schneiders) van het College van Bestuur van ROC Leeuwenborgh.
- - Stichting Sité, betreft de stichting waarin het tijdelijk personeel is ondergebracht. Het bestuur van Stichting Sité bestaat uit de voorzitter (J. Kusters) en het lid (F. Schneiders) van het College van Bestuur van ROC Leeuwenborgh.

Resultaat deelnemingen

Het aandeel van het resultaat van entiteiten waarin wordt deelgenomen, omvat het aandeel van de entiteit in de resultaten van deze deelnemingen. Resultaten op transacties, waarbij overdracht van activa en passiva tussen Stichting voor Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie Westelijk Zuid-Limburg en haar deelnemingen en tussen deelnemingen onderling heeft plaatsgevonden, zijn niet verwerkt, voor zover deze als niet gerealiseerd kunnen worden beschouwd.

Toelichting op de afzonderlijke posten van de enkelvoudige balans

(1) Immateriële vaste activa

	Software	Totaal
	€	€
Stand per 1 januari 2017		
Aanschafprijs	890.975	890.975
Cumulatieve afschrijvingen	-274.621	-274.621
Boekwaarde	616.354	616.354
Mutaties in de boekwaarde		
Investerings	91.067	91.067
Afschrijvingen	-165.022	-165.022
Totaal mutaties	-73.955	-73.955
Stand per 31 december 2017		
Aanschafprijs	982.042	982.042
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	-439.643	-439.643
Boekwaarde	542.399	542.399

De investering ad € 91.067 bestaat grotendeels (€ 69.650) uit uitgaven voor de vernieuwde website van ROC Leeuwenborgh.

(2) Materiële vaste activa

	Gebouwen en terreinen	Inventaris en apparatuur	Andere vaste bedrijfs- middelen	Materiële vaste activa in ontwikkeling	Totaal
	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2017					
Aanschafprijs	49.779.336	14.012.570	47.108	7.305	63.846.319
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	-19.512.526	-10.092.851	-28.127	0	-29.633.504
Boekwaarde	30.266.810	3.919.719	18.981	7.305	34.212.815
Mutaties in de boekwaarde					
Investerings	456.226	1.169.053	0	-7.305	1.617.974
Afschrijvingen	-1.616.966	-960.904	-7.159	0	-2.585.029
Totaal mutaties	-1.160.740	208.149	-7.159	-7.305	-967.055
Stand per 31 december 2017					
Aanschafprijs	50.235.562	15.181.623	47.108	0	65.464.293
Cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen	-21.129.492	-11.053.755	-35.286	0	-32.218.533
Boekwaarde	29.106.070	4.127.868	11.822	0	33.245.760

Algemeen

De ondergrond en de opstallen van gebouwdeel Zuid, Noord en Centraal gelegen aan de Sibemaweg waren per balansdatum in eigendom van de Gemeente Maastricht. ROC Leeuwenborgh was economisch eigenaar van de grond en opstallen van deze gebouwdelen en had een eeuwigdurend erfpacht hierop, waarvan het erfpachtcanon was kwijtgescholden. Voordelen of nadelen voortvloeiend uit de verkoop van deze gebouwdelen waren ten gunste of ten laste van de Gemeente Maastricht. In april 2018 is van gebouwdeel Zuid met wederzijds goedvinden de erfpacht van het gebouw teruggegeven en heeft ROC Leeuwenborgh het opstalrecht van de ondergrond en de opstallen van gebouwdeel Noord en Centraal verkregen. Dit betekent dat de ondergrond en de opstallen gelegen aan de Arendstraat te Sittard en de ondergrond en opstallen van gebouwdeel West, Noord en Centraal aan de Sibemaweg in eigendom zijn van ROC Leeuwenborgh.

De materiële vaste activa dienen voor een bedrag van € 27.300.000 (2016: € 27.300.000) als onderpand voor schulden aan kredietinstellingen.

Het gebouwdeel Zuid is tijdelijk buiten gebruik gesteld, de boekwaarde van dit gebouw is nihil.

De aanschafwaarde van de volledig afgeschreven activa bedraagt circa €13.800.000.

Investerings 2017

De volgende investeringen hebben in 2017 plaatsgevonden:

- diverse machines en hulpmiddelen voor de sector Techniek ad € 356.000, waaronder een simulator gasturbinemotor ad € 90.000.
- verbouwing aula en kantine Arendstraat - Sittard ad € 205.000
- nieuw meubilair voor de aula en kantine Arendstraat - Sittard ad € 150.000
- diverse laptops voor personeel en 'regeling minimagezinnen' ad € 356.000
- diverse audiovisuele middelen zoals smarboards en beamers ad € 141.000
- atmosferische gasketels gebouwdelen A en B Arendstraat Sittard ad. € 153.000

De materiële vaste activa in ontwikkeling ultimo 2016 betroffen de nieuwe kantine in het gebouw aan de Arendstraat en zijn gedurende 2017 gerealiseerd. Deze zijn verantwoord onder de investeringen Gebouwen en terreinen.

Vervolg toelichting op de afzonderlijke posten van de enkelvoudige balans

Afschrijvingen

De egalisaties zijn op de afschrijvingsbedragen gesaldeerd. Voor een specificatie wordt u verwezen naar de toelichting op de afschrijvingslasten bij de staat van baten en lasten.

WOZ en verzekerde waarde gebouwen en terreinen

	WOZ waarde (in €)	Verzekerde waarde (in €)	
Arendstraat 12, Sittard	10.062.000	27.596.100	
Sibemaweg 20, Maastricht	22.087.000	48.734.300	
Peildatum 01-01-2016	32.149.000	Peildatum 07-01-2015	76.330.400

(3) Financiële vaste activa

	Boekwaarde 1 januari 2017	Overige mutaties	Boekwaarde 31 december 2017
	€	€	€
Andere deelnemingen	2.250	0	2.250
Overige vorderingen	71.101	0	71.101
Totaal	73.351	0	73.351

Andere deelnemingen: naast de 100% belangen in LTOC BV en Stichting Sité, (zie grondslagen enkelvoudige jaarrekening) heeft ROC Leeuwenborgh sinds 2012 een belang van 12,5% in Chemelot Innovation and Learning Labs B.V. (hierna CHILL B.V.). CHILL B.V. betreft een samenwerkingsverband met Stichting Arcus College, Stichting Zuyd Hogeschool, Maastricht University Holding B.V. en DSM Nederland B.V.

Het bestuur wordt gevormd door dhr. P.L.M Engelen.

CHILL B.V. heeft als belangrijkste doel:

1. het in opdracht van kennisinstituten en bedrijven opleiden en professionaliseren van vakmensen op alle niveaus;
2. het verhuren van goed geoutilleerde onderzoeksfaciliteiten;
3. het uitvoeren van onderzoeksopdrachten voor derden met als doel, versnellen van innovatie en valorisatie;
4. het bevorderen van samenwerking tussen beginnende professionals (leerlingen, studenten) en ervaren professionals.

Overige vorderingen: dit betreft een bedrag ad € 71.101 dat op een aparte bankrekening is gestort bij wijze van waarborg voor de huurverplichting van het pand aan de Horsterweg ad € 70.000. In de jaarrekening 2016 werd deze gepresenteerd onder de liquide middelen. In de vergelijkende cijfers is dit aangepast.

Overzicht verbonden partijen

Naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Code activiteiten	Eigen vermogen 31-12-2017	Resultaat 2017	Omzet	Art 2:403	Deel-name	Conso-lidatie
				€	€	€		%	%
Leeuwenborgh Training- en Opleidings-centrum Sittard B.V.	B.V.	Sittard-Geleen	4	-82.151	55.081	641.059	Nee	100	100
Stichting Sité	Stichting	Sittard-Geleen	4	0	0	0	Nee	100	100
Chill B.V. *	B.V.	Heerten	4	18.000	0	495.513	Nee	12,5	0

In tegenstelling tot andere verbonden partijen wordt van Chill B.V., het eigen vermogen, resultaat en omzet gepresenteerd van het boekjaar 1 september 2015 tot en met 31 augustus 2016. Dit zijn de laatst definitief vastgestelde gegevens.

(4) Voorraden: deze bestaan uit drukwerk en PR-artikelen

	31-12-2017	31-12-2016
	€	€
Voorraad gebruiksgoederen	31.752	34.703
Voorraden	31.752	34.703

(5) Vorderingen

	31-12-2017		31-12-2016	
	€	€	€	€
Openstaande posten debiteuren		1.684.174		1.492.201
Het verloop van de voorziening wegens oninbaarheid is als volgt:				
Stand per 1 januari	80.566		147.952	
Mutatie:	-45.275		-67.386	
Stand per ultimo boekjaar		35.291		80.566
Debiteuren		1.648.883		1.411.635
Vorderingen op studenten		233.210		172.497
Het verloop van de voorziening wegens oninbaarheid is als volgt:				
Stand per 1 januari	28.959		25.828	
Mutatie:	18.651		3.131	
Stand per ultimo boekjaar		47.610		28.959
Studenten		185.600		143.538
Vordering op groepsmaatschappijen		186.389		149.131
Overlopende activa				
Voorschotten	4.898		648.875	
Vooruitbetaalde en vooruitontvangen termijnen op contracten	388.577		471.240	
Te ontvangen posten	1.265.932		1.684.916	
Te ontvangen rente	34		348	
		1.659.441		2.805.379
Totaal		3.680.313		4.509.683

Van de vorderingen heeft € 2.931.714 een looptijd < 1 jaar.

Debiteuren: het netto openstaande bedrag van € 1.648.883 bestaat uit het bruto bedrag van € 1.684.174 verminderd met de voorziening van € 35.291. Het debiteurensaldo bestaat voor € 1.533.783 uit posten welke tussen de 0 en 4 maanden oud zijn en in de loop van het jaar worden ontvangen. De stijging van het (bruto) debiteurensaldo met € 194.973 wordt voornamelijk veroorzaakt bij Educatie als gevolg van de stijging in inburgeringstrajecten. Daarnaast worden in tegenstelling tot vorig jaar de inburgeringstrajecten vooruit gefactureerd. De daling in de voorziening wordt veroorzaakt, doordat individuele inburgeringstrajecten hierin niet meer worden opgenomen, aangezien de gelden door ROC Leeuwenborgh rechtstreeks van DUO worden ontvangen. Het bedrag aan openstaande debiteuren heeft een looptijd korter dan 1 jaar.

Studenten: het incassorisico van ROC Leeuwenborgh is klein doordat de facturatie via de boekhandel en via SchoolKassa verloopt. Het bedrag aan openstaande studentendebiteuren heeft een looptijd korter dan 1 jaar.

Vordering op groepsmaatschappijen: de vordering op groepsmaatschappijen betreft de vordering op LTOC, in deze post worden de negatieve resultaten van de deelneming gesaldeerd op de vordering. De vordering heeft een langlopend karakter. Er zijn geen afspraken omtrent aflossing en rente gemaakt. Er wordt geen interest berekend.

Voorschotten: dit betreffen voorschotten verstrekt aan personeelsleden voornamelijk ten behoeve van het organiseren van excursies. De daling van het bedrag ten opzichte van 2016 met € 643.977 wordt veroorzaakt doordat project CHILL ten einde loopt.

Vooruitbetaalde en vooruitontvangen termijnen op contracten: deze post van € 388.577 betreft voornamelijk vooruitbetaalde kosten inzake software en licenties € 83.755, huur € 40.398, onderwijsgerelateerde activiteiten, zoals excursies en examens € 89.771, abonnementen en contributies € 61.336 en detacheringen € 38.904. Deze post loopt gedurende 2018 af, daar de meeste posten vooruitbetaalde kosten vanuit aangegane contracten betreffen.

Te ontvangen posten: de te ontvangen posten ad € 1.265.932 bestaan voor € 345.915 uit nog te ontvangen projectgelden, in het bijzonder declaraties die nog ontvangen dienen te worden inzake vroegtijdig schoolverlaten € 102.046, Zorgtechniek Limburg € 85.016 en gelden inzake het project Beyond € 47.593. Daarnaast bestaan de nog te ontvangen posten uit contractactiviteiten ter grootte van € 34.054. Verder bestaat deze post uit € 305.027 waarborgsom in verband met de huur van Sportzone, uit € 241.804 schoolactiviteiten welke geïncasseerd zijn door de boekhandel en € 166.603 nog door te belasten bedragen aan een andere MBO school. Van de te ontvangen posten heeft € 562.213 een langlopend karakter. Dit betreffen de waarborgsom (€ 305.027) en een aantal nog te ontvangen projectgelden, waaronder gelden inzake vroegtijdig schoolverlaten € 102.046.

Vervolg toelichting op de afzonderlijke posten van de enkelvoudige balans

(6) Liquide middelen

	31-12-2017		31-12-2016	
	€	€	€	€
Kasmiddelen	8.723		9.015	
Rabobank	228		360	
Ministerie van Financiën	7.565.042		6.189.423	
Spaarrekening Rabo	1.347.802		1.347.200	
		8.921.795		7.545.998

Algemeen: de stichting maakt gebruik van Schatkistbankieren. Daartoe wordt een rekening-courant aangehouden bij het Ministerie van Financiën, welke is gekoppeld aan de bankrekeningen bij de Rabobank.

Over de liquide middelen kan geheel vrij beschikt worden. De toename in de liquide middelen van € 1.375.797 wordt grotendeels veroorzaakt door het resultaat, een investeringsbedrag dat lager is dan de afschrijvingen en een toename van schulden. Dit wordt gecompenseerd door de aflossing van de lening aan het Ministerie. Een bedrag ad € 71.101 is op een aparte bankrekening gestort bij wijze van waarborg voor de huurverplichting van het pand aan de Horsterweg ad € 70.000. Dit bedrag is verwerkt onder de overige vorderingen. In de jaarrekening 2016 werd deze bankrekening gepresenteerd onder de liquide middelen. In de vergelijkende cijfers is dit aangepast.

(7) Eigen vermogen

	Stand per 1 januari 2017	Resultaat	Overige mutaties	Stand per 31 december 2017
Algemene reserve ROC Leeuwenborgh	27.606.521	1.202.858	0	28.809.379
Totaal	27.606.521	1.202.858	0	28.809.379
Algemene reserve waarvan Publiek				27.461.577
Algemene reserve waarvan Privaat				1.347.802

Algemene reserve: de mutatie in de algemene reserve wordt veroorzaakt door het behaalde resultaat van € 1.202.858.

Algemene reserve waarvan privaat: de mutatie in de private reserve wordt veroorzaakt door rentebaten ter grootte van € 602.

Voorstel bestemming van het exploitatiesaldo: vooruitlopend op het besluit van de Raad van Toezicht stelt het College van Bestuur voor om het positieve exploitatiesaldo over 2017 toe te voegen aan de algemene reserve.

(8) Voorzieningen

	Jubileum €	Wachtgeld €	Seniorenverlof €	Langdurig zieken €	Groot onderhoud €	Asbest €	Totaal €
Stand per 1 januari 2017	835.587	305.650	310.000	350.000	2.140.138	676.909	4.618.284
Mutaties in het boekjaar							
Dotaties	19.187	178.116	505.603	288.106	148.000	0	1.139.012
Onttrekkingen	-52.715	-64.272	-49.474	-350.000	-251.720	0	-768.181
Vrijval	0	-22.496	0	0	-176.592	-335.626	-534.714
Oprenting	15.657	4.828	5.211	0	0	0	25.696
Totaal mutaties	-17.871	96.176	461.340	-61.894	-280.312	-335.626	-138.187
Stand per 31 december 2017	817.716	401.826	771.340	288.106	1.859.826	341.283	4.480.097
Onderverdeling							
Kortlopende deel < 1 jaar	92.356	108.061	106.803	288.106	329.627	341.283	1.266.236
Langlopende deel > 1 jaar	725.360	293.765	664.537	0	1.530.199	0	3.213.861
Totaal	817.716	401.826	771.340	288.106	1.859.826	341.283	4.480.097

Jubileum: voor toekomstige jubileumrechten, voortvloeiend uit de CAO BVE voor het personeel in vaste dienst bij ROC Leeuwenborgh, is een voorziening gevormd. Deze voorziening is berekend volgens de NCW methode (netto contante waarde) met een rentepercentage van 2% (wettelijke rente) en een jaarlijkse salarisindexatie van 1,5%. Bij de berekening is uitgegaan van een - per 5 jaar afnemend - blijfkanspercentage. De hoogte van de voorziening wordt ultimo verslagjaar bepaald. De onttrekkingen betreffen de uitgekeerde jubileumrechten in 2017.

Wachtgeld: in verband met wachtgeldverplichtingen is een voorziening wachtgeld gevormd. Deze is gebaseerd op de uitkeringsgegevens van UWV en WWplus en mede gebaseerd op diensttijd en laatstgenoten salaris. Voor het bepalen van de hoogte van de voorziening is verder uitgegaan van de maximale uitkeringstermijn. De voorziening is opgenomen tegen de contante waarde op basis van een disconteringsvoet van 2% (wettelijke rente). De onttrekkingen betreffen de uitkeringen van de wachtgeldvoorziening in 2017, de dotatie betreft de nieuwe aanmeldingen bij het UWV en WWplus van ex-medewerkers die recht op wachtgeld hebben.

Seniorenverlof: zoals opgenomen in de CAO BVE hebben medewerkers, zodra ze aan bepaalde criteria voldoen, recht op seniorenverlof. De voorziening betreft de medewerkers die seniorenverlof hebben opgenomen of aangevraagd conform de regeling zoals ingegaan per 01-08-2014. Bij de berekening is uitgegaan van de bepalingen inzake een eigen bijdrage van medewerkers en een jaarlijkse salarisindexatie van 1,5%. De voorziening is opgenomen tegen de contante waarde op basis van een disconteringsvoet van 2% (wettelijke rente). De dotatie van € 505.603 betreffen de nieuwe aanmeldingen van medewerkers inzake het seniorenverlof.

Langdurig zieken: de voorziening voor langdurig zieken houdt verband met het bepaalde in RJ 271 Personeelsbeloningen. Aangezien ROC Leeuwenborgh eigen risicodragers is, is deze voorziening getroffen voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte.

Groot onderhoud: de hoogte van de voorziening is gebaseerd op het geplande bedrag aan groot onderhoud voor de periode 2018-2021, zoals opgenomen in het Meerjaren Onderhoudsplan. In 2017 heeft er een nulmeting van dit onderhoudsplan plaatsgevonden. Naast de jaarlijkse dotatie van € 148.000, is er op basis van deze nulmeting € 176.592 vrijgevallen. De onttrekkingen 2017 betreffen grotendeels schilderswerkzaamheden € 87.678 en werkzaamheden aan circulatiepompen en luchtbehandelingskanalen € 80.898 en diverse andere werkzaamheden.

Asbest: in 2012 is een voorziening asbest gevormd ten behoeve van de sanering van asbest, die in 2013 een aanvang heeft genomen. In 2017 hebben er geen onttrekkingen plaatsgevonden. Met wederzijds goedvinden is het erfpacht van gebouwdeel Zuid teruggegeven aan de Gemeente Maastricht, waardoor asbestsanering van dit gebouwdeel niet meer tot een verplichting bij ROC Leeuwenborgh leidt. Dit gedeelte van de asbestvoorziening ad € 335.626 valt vrij.

Vervolg toelichting op de afzonderlijke posten van de enkelvoudige balans

(9) Langlopende schulden

	Ministerie van Financiën
	€
Stand per 1 januari 2017	1.666.665
mutaties in boekjaar: Kortlopend deel	1.666.665
Stand per 31 december 2017	0
Rentevoet (vastrentend)	3,94%

Ministerie van Financiën: de gestelde zekerheden voor deze financiering betreffen alle terreinen (ook in erfpacht) en gebouwen aan de Sibemaweg in Maastricht. Op 31 december

2011 was € 10.000.000 van het recht van hypotheek opgenomen. Er is geen sprake van convenanten. Van het opgenomen deel van deze lening is € 1.666.667 als kortlopende verplichting geboekt vanwege de contractuele aflossing die in 2018 plaatsvindt.

Rekening-courant Ministerie van Financiën: de mogelijkheid bestaat om van een rekening-courant faciliteit gebruik te maken bij het Ministerie van Financiën. Deze rekening-courant faciliteit bedraagt € 5.600.000 tegen een rente van 0,25%. Ultimo 2017 is van deze faciliteit geen gebruik gemaakt.

(10) Kortlopende schulden

	31-12-2017		31-12-2016	
	€	€	€	€
Ministerie van Financiën		1.666.665		1.666.667
Vooruitgefactureerde en -ontvangen termijnen projecten		2.065.756		2.165.508
Crediteuren		1.479.419		1.479.164
Schulden aan gemeenten		3.600		18.252
Schulden aan groepsmaatschappijen		338.314		335.564
Loonheffing	1.943.096		1.859.807	
Omzetbelasting	37.666		30.158	
Belastingen en premies sociale verzekeringen		1.980.762		1.889.965
Schulden ter zake van pensioenen		510.691		484.844
Overlopende passiva:				
Vooruit ontvangen college- en les gelden	459.983		417.585	
Vooruit ontvangen subsidies OCW	1.217.494		1.136.938	
Vakantiegeld- en dagen en bindingstoelage	1.813.277		1.771.292	
Accountants- en administratiekosten	31.760		34.394	
Rente	117.840		171.702	
Overig	1.520.332		1.529.559	
Overlopende passiva		5.160.686		5.061.470
Totaal		13.205.893		13.101.434

Van de kortlopende schulden heeft € 12.352.468 een looptijd < 1 jaar. De overlopende passiva zijn geheel kortlopend.

Ministerie van Financiën: in 2018 zal de contractuele aflossing van € 1.666.665 plaatsvinden op de lening van het Ministerie van Financiën.

Vooruitgefactureerde en -ontvangen termijnen projecten: een belangrijk deel van deze post ad € 2.065.756 bestaat uit onderhanden projecten € 1.340.695, zoals het project CHILL € 829.518, Techniek Onderwijs Zuid-Limburg fase 2 € 289.641 en Exploring European Education and Labourmarket € 149.437. Daarnaast bestaat deze post uit nog uit te voeren werkzaamheden vanuit maatwerktrajecten door diverse bedrijven ingekocht € 697.394. De post is ten opzichte van 2017 licht gedaald, doordat project CHILL ten einde loopt.

Schulden aan groepsmaatschappijen: er zijn geen afspraken rondom aflossing en rente gemaakt. Er wordt geen interest berekend.

Vooruit ontvangen college- en les gelden: dit betreffen de ontvangen college- en les gelden voor schooljaar 2017-2018 voor zover die betrekking hebben op 2018.

Vooruit ontvangen subsidies OCW: de vooruit ontvangen subsidies OCW ad € 1.217.494 bestaan uit geoormerkte subsidies € 488.614 en aanvullende subsidies € 728.880. De geoormerkte subsidies bestaan uit € 178.874 Regionaal Investeringsfonds, € 107.730 Schoolmaatschappelijk werk, € 78.505 Regeling minimagezinnen leermiddelen, € 80.170 Lerarenbeurs en € 43.333 Zij-instroom. Deze geoormerkte subsidies hebben allemaal een bestedingsdoel waarvoor ze in de loop van 2018 en 2019 worden aangewend. De aanvullende subsidies bestaan uit Excellentie, voor de aanwending van deze subsidies zijn plannen gemaakt.

Vakantiegeld en -dagen en bindingstoelage: de vakantie-geldverplichting en de bindingstoelage worden berekend inclusief een opslag voor sociale lasten. De reservering vakantiedagen wordt berekend op basis van het werkelijk salaris.

Overig: de post overig ad € 1.520.332 bestaat onder andere uit doorbelaste kosten vanuit een andere MBO school € 267.689, nog te betalen kosten inzake huur en werkzaamheden aan een gehuurd pand ad € 226.450. Daarnaast bestaat het bedrag uit nog te ontvangen facturen inzake detachering € 217.080, scholingskosten € 65.000, personele kosten € 320.751 en diverse andere werkzaamheden.

Financiële instrumenten

Voor een overzicht van de financiële instrumenten wordt verwezen naar de geconsolideerde jaarrekening.

Voor een toelichting op de vorderingen en schulden op groepsmaatschappijen wordt verwezen naar de toelichting op de vorderingen en kortlopende schulden.

Toelichting op de enkelvoudige staat van baten en lasten

(11) Rijksbijdragen

	Baten 2017	Begroting 2017	Baten 2016
	€	€	€
Rijksbijdragen sector BVE	59.832.242	57.537.834	57.661.230
Geormerkte OCW subsidies	534.848	300.458	346.098
Totaal rijksbijdragen	60.367.090	57.838.292	58.007.328

In de jaarrekening 2017 zijn de gelden Excellentie onder de Rijksbijdragen gepresenteerd. In de vergelijkbare cijfers 2016 is dit ook als zodanig gepresenteerd, dit betreft een verschuiving van €192.400 van de geormerkte OCW subsidies naar de Rijksbijdragen sector BVE in 2016.

Rijksbijdragen sector BVE: dit betreffen de rijksbijdragen ontvangen van OCW. De stijging ten opzichte van de begroting 2017 en realisatie 2016 wordt veroorzaakt door een hogere bijdrage inzake de prestatiesubsidies en een prijsindexatie van de lumpsum. Beiden zijn in het najaar 2017 ontvangen. De rijksbijdragen sector BVE hebben over het algemeen een structureel karakter, maar de hoogte ervan is afhankelijk van deelnemersaantallen en prestaties op bepaalde onderdelen.

Geormerkte OCW subsidies: geormerkte subsidies betreffen subsidies die met een bepaald bestedingsdoel worden verstrekt en hebben afhankelijk van het beleid van het Ministerie een incidenteel karakter. De positieve afwijking ten opzichte van de begroting 2017 en realisatie 2016 wordt veroorzaakt door de verstrekking ten behoeve van de leermiddelen minimagezinnen. Dit betreft een regeling ingegaan in 2016, echter de uitvoering heeft pas in 2017 plaatsgevonden. Ook is in 2017 de inzet voor het Regionaal Investeringsfonds hoger.

(12) Overige overheidsbijdragen en subsidies

Gemeentelijke bijdragen Educatie	1.266.531	1.200.000	1.253.749
Totaal overige overheidsbijdragen en subsidies	1.266.531	1.200.000	1.253.749

Gemeentelijke bijdrage Educatie: dit betreffen de trajecten vanuit de gemeenten, bijvoorbeeld opleidingen Nederlandse taal en rekenen.

(13) College-, cursus-, les en examengelden

Lesgelden sector BE	842.431	712.000	794.418
Cursusgelden	505.990	353.082	427.265
Totaal college-, cursus-, les- en examengelden	1.348.421	1.065.082	1.221.683

Lesgelden sector BE: in 2017 zijn meer rijkscursisten VAVO ingestroomd dan in 2016 en oorspronkelijk voor 2017 verwacht werden.

Cursusgelden: in 2017 was het aantal BBL-deelnemers hoger dan in 2016, dit terwijl een daling werd verwacht.

(14) Baten werk in opdracht van derden

	Baten 2017	Begroting 2017	Baten 2016
	€	€	€
Contractonderwijs	2.416.491	2.026.000	1.955.825
Overige baten werk in opdracht van derden	700.471	837.131	1.067.967
Totaal	3.116.962	2.863.131	3.023.792

Contractonderwijs: de stijging van de contractopbrengsten wordt veroorzaakt door extra inburgeringstrajecten.

Overige baten werk in opdracht van derden: de daling ten opzichte van 2016 en de begroting 2017 wordt grotendeels veroorzaakt door lagere VSV-programmagelden, als gevolg van een lagere toewijzing van de subsidiemiddelen in het nieuwe Convenant VSV. Daarnaast loopt CHILL teneinde, wat ook een financieel effect in 2017 had.

(15) Overige baten

Verhuur	44.667	43.600	46.485
Detachering personeel	347.003	191.145	263.824
Ouderbijdragen	788.532	700.302	881.871
Overige	0	0	57.096
	1.180.202	935.047	1.249.276

Opbrengst verhuur: betreft voor € 19.292 de verhuur van de kantine aan LTOC B.V.. De overige opbrengsten betreffen verhuur aan diverse derde partijen, zoals de winkel met schoonheidsartikelen en de ANWB-rijkschool aan de Sibemaweg.

Detachering personeel: de stijging ten opzichte van 2016 van € 83.179 wordt verklaard doordat in 2017 een aantal nieuwe detacheringen van medewerkers hebben plaatsgevonden. Deze nieuwe detacheringsoopbrengsten waren niet begroot.

Ouderbijdragen: de ouderbijdragen bestaan uit bijdragen in schoolproducten, examens, schoolactiviteiten en dergelijke.

Overige: bestond in 2016 uit de opbrengst uit afboeking van de voorziening dubieuze debiteuren. In 2017 is dit echter een last en wordt deze verantwoord onder de overige lasten.

Vervolg toelichting op de enkelvoudige staat van baten en lasten

(16) Personeelslasten

	Lasten 2017	Begroting 2017	Lasten 2016
	€	€	€
Bruto lonen en salarissen	36.001.900	49.450.147	34.976.821
Sociale lasten	5.261.321	0	4.991.472
Pensioenpremies	5.134.837	0	4.283.647
Lonen en salarissen	46.398.058	49.450.147	44.251.940
Mutatie personele voorzieningen	477.751	0	17.680
Personeel niet in loondienst	3.041.938	1.873.407	2.777.399
Overig	1.901.295	1.310.019	2.054.082
Overige personele kosten	5.420.984	3.183.426	4.849.161
Af: uitkeringen	196.347	14.575	195.101
	5.224.637	3.168.851	4.654.060
Totaal personeelslasten	51.622.695	52.618.998	48.905.999
De personele lasten hebben betrekking op gemiddeld FTE OP	441		429
De personele lasten hebben betrekking op gemiddeld FTE OBP	230		221
De personele lasten hebben betrekking op gemiddeld FTE werkzaam in het buitenland	0		0
	671		650

(OP: onderwijzend personeel, OBP: ondersteunend- en beheerspersoneel)

In de jaarrekening 2017 is de bijdrage Zorgverzekeringswet € 305.028 gepresenteerd in de brutolonen en salarissen. In de jaarrekening 2016 was de bijdrage gepresenteerd onder de overige personele kosten. In de vergelijkende cijfers 2016 is dit aangepast naar de brutolonen en salarissen.

Lonen en salarissen: de lonen en salarissen laten ten opzichte van de begroting 2017 een onderschrijding zien van € 3.052.089.

Dit effect wordt gedeeltelijk teniet gedaan, doordat er meer detacheringen dan gepland hebben plaatsgevonden (€ 1.168.531). Daarnaast zijn oorspronkelijk geplande werkzaamheden inzake Excellentie, Leeuwenborgh Maakt Het Verschil en Mensen in Beweging niet conform begroting uitgevoerd. De lonen en salarissen zijn vergeleken met 2016 gestegen met € 2.146.118. Dit is mede het gevolg van de fte-stijging, door aanneming van onderwijskundig leiders, effect bedraagt € 1.312.000. Daarnaast leidt ook de indexerings van de pensioenen tot een stijging van de lonen en salarissen ten opzichte van 2016 met € 764.000.

Mutatie personele voorzieningen: dit betreffen de mutaties in de voorzieningen jubilea, seniorenverlof, wachtgeld en langdurig verzuim. Zie de post voorzieningen in de toelichting van de balans.

Personeel niet in loondienst: de overschrijding van de begrote kosten bedraagt € 1.168.531. Dit wordt veroorzaakt door niet begrote detacheringen, inzet van externen in plaats van regulier personeel en langere en duurdere inzet.

De stijging ten opzichte van 2016 wordt verklaard door inzet inzake project bij Techniekkollege en langer dan oorspronkelijk geplande detacheringen.

Overig: de stijging van de overige personele lasten van € 591.275 ten opzichte van de begroting wordt veroorzaakt door transitievergoedingen van vertrekkende medewerkers van circa € 426.000 en door circa € 135.000 hogere reis- en verblijfskosten. Ten opzichte van 2016 zijn de overige lasten met € 152.787 gedaald. Dit komt doordat in 2016 de opname van de voorziening langdurig zieken ad € 350.000 heeft plaatsgevonden. Tegengesteld effect hebben de hogere scholingskosten € 110.000, hogere arboverzuimbegeleiding kosten € 70.000 en hogere representatiekosten € 78.000 in 2017.

Voor een overzicht inzake de WNT verwijzen wij naar de toelichting van de personele lasten in de geconsolideerde jaarrekening.

(17) Afschrijvingslasten

	Lasten 2017	Begroting 2017	Lasten 2016
	€	€	€
Immateriële vaste activa	165.022	175.939	86.491
Materiële vaste activa	2.585.029	2.895.826	2.710.888
Egalisatie huisvesting	0	0	-46.056
Desinvesteringsresultaat	0	0	41.432
Totaal afschrijvingslasten	2.750.051	3.071.765	2.792.755

Immateriële vaste activa: de afschrijvingen zijn ten opzichte van 2016 hoger, doordat medio 2016 het studentenvolgsysteem EduArte in gebruik is genomen.

Materiële vaste activa: in de afschrijvingskosten zijn een aantal vrijgevallen subsidiebedragen begrepen. Met name voor de installatie van het laboratorium in de Arendstraat (€ 11.680 per jaar tot 2036) en de verbouwing van diverse lokalen voor taal en rekenen (€ 25.000 per jaar tot 2024).

De afschrijvingen zijn lager dan begroot, doordat in de begroting op meer activa is afgeschreven. De daling ten opzichte van 2016 kan worden verklaard doordat de installaties voor de gebouwen aan de Sibemaweg in 2016 zijn afgeschreven.

Egalisatie huisvesting: dit betrof een subsidie uit de Efrogelden inzake het technisch Opleidingscentrum aan de Arendstraat voor € 46.052, voor het laatste in 2016.

(18) Huisvestingslasten

Huur	2.427.300	2.572.540	2.868.096
Verzekeringen	46.194	63.290	60.274
Onderhoud	266.207	366.500	305.069
Vrijval voorziening groot onderhoud	-176.592	0	0
Dotatie overige voorzieningen	148.000	148.000	148.000
Vrijval op de overige voorzieningen	-335.626	0	0
Totaal onderhoudskosten	-98.011	514.500	453.069
Energie en water	588.195	734.220	685.033
Schoonmaakkosten	599.688	563.940	626.993
Heffingen	245.681	227.500	239.676
Overige	157.990	140.750	189.487
Totaal huisvestingslasten	3.967.037	4.816.740	5.122.628

Huur: de daling van de huurkosten heeft te maken met de positieve afwikkeling van een nagekomen contractuele verplichting.

Onderhoud: in 2017 zijn schilderswerkzaamheden, werkzaamheden aan circulatiepompen en luchbehandelingskanalen en diverse andere werkzaamheden uitgevoerd. De kosten ter hoogte van € 251.721 zijn ten laste van de voorziening groot onderhoud gebracht. Daarnaast hebben er ook nog reguliere onderhoudswerkzaamheden plaatsgevonden aan het straatwerk, onderhoud en reparaties rondom en binnen de gebouwen ad € 266.207. Deze waren lager dan begroot. In 2016 hebben extra onderhoudswerkzaamheden plaatsgevonden als gevolg van de campagne 'Veilige en propere school' ad € 60.000.

Vrijval voorziening groot onderhoud: in 2017 heeft er een nulmeting van het meerjarenonderhoudsplan plaatsgevonden, waardoor een deel van de voorziening is vrijgevallen.

Dotatie overige voorzieningen: deze dotatie betreft de voorziening groot onderhoud.

Vrijval op de overige voorziening: Met wederzijds goedvinden is het erfpacht van gebouwdeel Zuid teruggegeven aan de Gemeente Maastricht, waardoor asbestsanering van dit gebouwdeel niet meer tot een verplichting bij ROC Leeuwenborgh leidt. Dit gedeelte van de asbestvoorziening ad € 335.626 valt vrij.

Energie en water: in 2017 zijn positieve afrekennota's met betrekking tot voorgaande jaren ontvangen.

Overige: de beveiligingskosten zijn hoger dan begroot, vanwege extra inkoop door ziekte bij het eigen personeel.

Vervolg toelichting op de enkelvoudige staat van baten en lasten

(19) Overige lasten

	Lasten 2017	Begroting 2017	Lasten 2016
	€	€	€
Administratie- en beheerslasten	3.609.612	3.448.856	2.896.581
Inventaris en apparatuur	1.096.184	1.070.304	1.035.897
Leer- en hulpmiddelen	1.788.328	1.579.226	1.633.487
Mutatie overige voorzieningen	2.508	11.350	0
Overige	1.177.679	1.236.739	1.339.692
Totaal overige lasten	7.674.311	7.346.475	6.905.657

Administratie- en beheerslasten: in de begroting 2017 was al rekening gehouden met een stijging ten opzichte van 2016. De kosten hebben de begroting echter met € 160.756 overschreden als gevolg van hogere kosten inzake de afwikkeling van een schikking met een derde partij inzake de niet doorgegangene nieuwbouw van het Techniekkollege. De stijging van € 713.031 ten opzichte van 2016 wordt deels ook hierdoor verklaard. Daarnaast zijn de kosten voor het Shared Service Center (netwerkbeheerder) circa € 500.000 hoger dan in 2016.

Inventaris en apparatuur: de stijging ten opzichte van 2016 met € 60.287 wordt veroorzaakt doordat er meer onderhoud en reparaties aan machines en inventaris heeft plaatsgevonden. Dit is met name bij de sector Techniek het geval.

Leer- en hulpmiddelen: in 2017 zijn meer leermiddelen en boeken aangeschaft ten opzichte van de begroting en 2016. Dit was echter in het kader van de regeling Leermiddelen

Minimagezinnen en hiervoor zijn onder de geoormerkte subsidies ook opbrengsten verantwoord. Ditzelfde geldt voor de extra kosten voor de internationale stages ten opzichte van begroting en 2016. Hier staat ook een gedeeltelijke subsidie tegenover.

Mutatie overige voorzieningen: dit betreft de voorziening dubieuze debiteuren.

Overige: de overige lasten bevatten onder andere advertentiekosten, vieringen en excursies en kopieer- en postkosten. Deze lasten zijn ten opzichte van de begroting € 59.060 gedaald en ten opzichte van 2016 met € 162.013. Dit wordt grotendeels veroorzaakt door een daling van de reproductiekosten als gevolg van een besparing op het kopieercontract. Daarnaast zijn kosten inzake voorlichtingsactiviteiten en advertenties gedaald. Tegengesteld effect heeft de stijging van de kosten ten behoeve van vieringen en excursies.

(20) Financiële baten en lasten

	Lasten 2017	Begroting 2017	Lasten 2016
	€	€	€
Rentebaten	505	0	4.889
Rentelasten	-117.840	-117.840	-171.702
Totaal financiële baten en lasten	-117.335	-117.840	-166.813

Rentebaten: deze zijn gedaald als gevolg van een verlaging van het rentepercentage.

Rentelasten: de rentelasten zijn gedaald als gevolg van de aflossing op de lening bij het Ministerie van Financiën.

(21) Resultaat deelnemingen

Resultaat deelnemingen	55.081	23.964	87.193
------------------------	--------	--------	--------

Voor de transacties met verbonden partijen en gebeurtenissen na de balansdatum verwijzen wij naar de toelichting op de geconsolideerde jaarrekening.

Statutaire bepaling omtrent resultaatbestemming

In de thans vigerende statuten is niets opgenomen omtrent de resultaatbestemming.

De jaarrekening is opgemaakt op 4 juni 2018, te Maastricht

Voorzitter CvB Kusters, J.J.M.

Lid CvB Schneiders, F.L.P.M.

Voorzitter RvT Beuken, N.J.M.

Lid RvT Doedel, H.

Lid RvT Hidding, A.

Lid RvT Paulussen, M.J.I.

Lid RvT Bos, N.J.P.M.

Stichting voor Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie Westelijk Zuid-Limburg

Gegevens rechtspersoon

Naam instelling:	Stichting voor Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie Westelijk Zuid-Limburg
Adres:	Sibemaweg 20
Postadres:	Postbus 1825
Postcode / Plaats:	6201 BV Maastricht
Telefoon:	088-0015000
Fax:	088-0015111
E-mail:	serviceinfo@leeuwenborgh.nl
Website:	www.leeuwenborgh.nl
Bestuursnummer:	40768
Contactpersoon:	de heer T.G.J. Leblanc
Telefoon:	088-0015105
Fax:	088-0015111
E-mail:	t.leblanc@leeuwenborgh.nl
Brinnummer:	25 PL

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de Raad van Toezicht van Stichting Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie Westelijk Zuid-Limburg

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2017 van Stichting Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie Westelijk Zuid-Limburg (hierna 'de stichting') te Sittard (hierna 'de jaarrekening') gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van Stichting Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie Westelijk Zuid-Limburg per 31 december 2017 en van het resultaat over 2017 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede balansmutaties over 2017 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals vermeld in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2017.

De jaarrekening bestaat uit:

- 1 de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2017;
- 2 de geconsolideerde en enkelvoudige staat van baten en lasten over 2017; en
- 3 de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2017 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie Westelijk Zuid-Limburg zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens;

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf 2.2.2. Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2017 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle van de jaarrekening of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs paragraaf 2.2.2 Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2017 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het College van Bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de overige OCW wet- en regelgeving.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het College van Bestuur en de Raad van Toezicht voor de jaarrekening

Het College van Bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs.

Het College van Bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen.

In dit kader is het College van Bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het College van Bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het College van Bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het College van Bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het College van Bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het College van Bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden

waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De Raad van Toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van de jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Eindhoven, 4 juni 2018

KPMG Accountants N.V.

A.T.A. Beckers RA

Bijlage bij de controleverklaring:

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2017, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, dan wel het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het College van Bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het College van Bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de instelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om in onze controleverklaring de aandacht te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. In dit kader hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden voor de groepsonderdelen.

Bepalend hierbij zijn de omvang en/of het risicoprofiel van de groepsonderdelen of de activiteiten. Op grond hiervan hebben wij de groepsonderdelen geselecteerd waarbij een controle of beoordeling van de volledige financiële informatie of specifieke posten noodzakelijk was.

Wij communiceren met de met governance belaste personen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

ROC Leeuwenborgh

Centraal adres:
Sibemaweg 20, 6224 DC Maastricht
Postadres:
Postbus 1825, 6201 BV Maastricht

088-0015000
www.leeuwenborgh.nl
serviceinfo@leeuwenborgh.nl

RSIN: 8042.23.361
BTW-nummer: NL804223361.B02
KvK: 41074030